

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 150 Ft

XV. évfolyam 2. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2008. február

A tartalomból:

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület felhívása - 2. oldal

Regölés Hunyán 10. oldal

ELHIVATOTTSÁG

- beszélgetés Ladányi Gábornéval, a Trefort Ágoston-díjas ny. iskolaigazgatóval - 5. oldal

Vöröskereszt felhívása

Tisztelt Lakosság!

A Magyar Vöröskereszt Gyomaendrőd Területi Szervezete

2008. február 18-án 8 - 10.30 óra között

városi véradást szervez

az endrőd Művelődési Házban.

Minden régi és új véradót szeretettel várunk.

Önnek csak 30 perc, másnak talán maga az élet!

Tisztelettel:
Kurilla Jánosné területi vezető

A TREFORT ÁGOSTON KÖZOKTATÁSI DÍJ kitüntetettje

LADÁNYI GÁBORNÉ ny. általános iskolai igazgató

Tisztelt Szerkesztőség!

Mint a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány csúcskuratóriumának tagja örömmel tájékoztatom Önöket, hogy Ladányi Gáborné, a gyomaendrőd Rózsahegy Kálmán Általános Iskola nyugalmazott igazgatója a mai napon pedagógiai életművének elismeréseként átvehette az alapítvány Trefort Ágoston Közoktatási Díját.

E civil alapítvány 1990-ben létesült, 1993 óta ad ki – Pázmány Péterről, Deák Ferencről, Trefort Ágostonról, Kodály Zoltánról, Kemény Zsigmondról és Nemes Nagy Ágnesről elnevezett – díjakat a magyar tudomány és felsőoktatás, a közoktatás, a hazai és a határon túli kultúra jeles munkát végző személyeinek. Mint az MTI friss közleménye is jelzi, az idei év egyik kitüntetettje Ladányi Gáborné, az Önök városa fent nevezett iskolájának volt igazgatója.

Magam korábbi államtitkári munkám révén ismerem a programokat, melyeknek az iskola részese volt. A elmúlt években néhány alkalommal kézbe vehettem, olvashattam a város kulturális orgánumát, a Városunk c. lapot, a közelmúltban pedig jelen lehettem a település szülőiténnek, Gergely Ágnes Kossuth-díjas írónak-műfordítónak helyi irodalmi estjén, s módomban állt megismerni Szilágyiné Németh Eszter helytörténeti kutatásait. A Gyomaendrődön tapasztalt szellemi közeg inspirációja arra indít, hogy elküldjem Önöknek azt a javaslatot és laudációt, amely Ladányi Gáborné kitüntetését indokolta. Bizom benne, hogy ezzel érvényesen járulhatok hozzá a városi kulturális életről szóló híradásokhoz.

Tiszteletteljes üdvözlettel,
Honti Mária,
ny. államtitkár, kuratóriumi tag

Ladányi Gáborné a gyomaendrőd Rózsahegy Kálmán Általános Iskolának több évtizeden át volt tanára, pályája utolsó tíz évében igazgatója. Magasan képzett, alkotó gondolkodású, a kultúra értékeire fogékony pedagógus, hagyományteremtő egyéniség.

Fontos helyi társadalmi feladatok és új lehetőségek időszakában vette át az iskola vezetését. A két település – Gyoma és Endrőd – egy városossá egyesülésének időszakában intézménye igen eredményesen oldotta meg számos szociálisan nehéz sorsú tanulónak – köztük nem egy cigány család gyermekének – integrált nevelését. Az igazgató a legfáradtságosabb, de a legjobb utat választotta: az iskola egyéni pedagógiai és kulturális arculatának megalkotását, a kitartó és tapintatos törődést a tanulókkal és családjukkal. Az

országban az elsők között kapcsolódtak be az „Önfejlesztő Iskolák Egyesülete” munkájába, ő irányította a helyi pedagógiai program kialakítását és megvalósítását, s eközben öntudatos alkotóközösséggé formálta a tantestületet. Áldozatkész pályázati munkával és a helyi önkormányzat támogatásával érték el, hogy mostanra vonzó, igen szép, kulturált környezetben, gazdag könyvtárra és informatikai eszközökkelre támaszkodva formálhatják növendékeiket.

Ladányi Gáborné vezetői munkája nyomán az intézmény a település határain túl is példát adó iskolává vált. A színvonalas tanítás, a jó verseny- és nyelvvizsga eredmények és a színes diákélet mellett ez annak is köszönhető, hogy kivételes figyelmet fordítanak a helytörténeti értékek felkutatására. Eleven kapcsolat tartanak a településről elszármazó, maguknak országos megbecsülést kivívó régi diákokkal. A hagyományápolás jegyében választották névadóul az endrőd születesű, itt felnövekedő nagy színész és művésznövélőt, Rózsahegy Kálmánt. A vele jelzett diáknappok rendezvénysorozata tíz év alatt Gyomaendrőd kulturális naptárának évenkénti jeles eseményévé vált.

Az igazgató vezetői érdeme, hogy saját kollégái köréből nevelt magának méltó utódot, így is biztosítva az általa megalapozott értékek továbbvitelét.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület felhívása

Tisztelettel hívom fel Minden Kedves Érdeklődő figyelmét, hogy az Endrődiek Baráti Köre soron következő endrődi találkozóját a Rózsahegy Napokhoz kapcsolódva, 2008. május 10-11-én rendezi meg. Ez alkalommal a Rózsahegy Kálmán Általános Iskolával közösen régi belterületi iskoláinkra, a benne tanító pedagógusokra emlékezünk szentmisével, emléktáblák elhelyezésével, kiállítással. Minden dokumentumot, fényképet, visszaemlékezést örömmel és köszönettel fogadunk a „Szarvasvégi”, a „Mirhói”, a „Gyomavégi”, a „Nagylány”, a „Polgári” és az „Újtelepi” Iskolákról, a hozzájuk kapcsolódó emlékekről az alábbi címen: Ladányi Gáborné 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 21.

A kapott dokumentumokat lefénymásoljuk, és köszönettel visszaküldjük a feladónak. Az adatközlők nevét emlékkönyvben örökítjük meg. A rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel várunk, a részletes programot a Városunk áprilisi számában tesszük közzé.

Az egyesület rendes éves közgyűlését 2008. március 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor tartja Budapesten a szokott helyen (SZÁMALK étterem, Etele u. 68). Kérem a jelenlegi és most belépni szándékozó tagtársainkat, hogy részvételi szándékukat 2008. február 22-ig jelezní szíveskedjenek Timár Imrénének (1022 Bp. Eszter u. 8/a), vagy Ladányi Gábornénak (fenti cím). Az ebédeltetést és az endrődiek utaztatását, csak a létszám pontos ismeretében tudjuk megszervezni. Jelentkezésüket szeretettel várjuk, a pontosságot köszönjük!

A vezetőség nevében: Ladányi Gáborné

Helyreigazítás

Tisztelt Urrin Benedek Úr!

Elnézését kérjük azért, hogy a 2007. december 15-én megrendezett „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozásról készült „Városunk” újság 2008. januárban készült mellékletéből az Ön neve és adománya tévedésből kimaradt.

Ezért a hibánkért most nyilvánosan kérünk Öntől elnézést. Benedek bácsi évről évre közel százezer forint értékben adományoz CD-ket és kazettákat a rászoruló családoknak. A 2007-es évben 150 db. magnókazettát csomagolt be, és került minden csomagba. Összesen 75 család (összesen 200 endrődi, gyomai, hunyai és csárdaszállási gyermek) részesült a segítségnyújtásában.

Az év más napjain is tapasztaljuk, hogy adományozása példaeértékű. Sok ember van, aki Gyomaendrődön és az ország más pontján hozzájutottak a műveihez.

Kedves Benedek Bácsi!

További munkájához és hétköznapijához Isten áldását és imáit kérjük, hogy sok sokáig tartsa meg közöttünk, és legyünk rá büszkék, hogy itt él közöttünk Endrődön.

Tisztelettel a Templomos Lovagrend Tiszántúli Kommenda és a szervezők nevében:

Az Endrődi és Hunyai Karitászs csoport tagjai

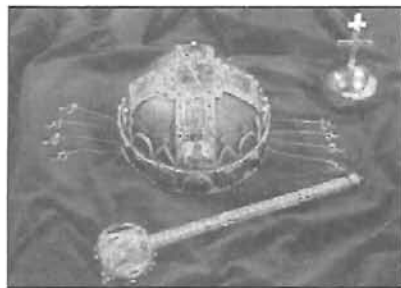
A Katona József Művelődési központ februári programjai:

Február 2. szombat 17 óra
Rumba TSE. félvzáró táncbemutatója

Február 9. szombat Sváb Batyus Bál

Február 14. csütörtök 9 órától egészségmegőrző szűrővizsgálat
Az arteriográf-érvizsgálat megóvhatja Önt a korai szívinfarktustól!
Érdeklődés, bejelentkezés: 06/20/806-7106

Harminc éve tért haza a Szent Korona

2008. január 6-án, Vízkereszt ünnepén háladással emlékeztek meg a Szent Korona hazatérésének 30. évfordulójáról a Budavári Mátyás-templomban.

A délelőtt 10 órai latin nyelvű szentmisén a templom Ének- és Zenekara Liszt Ferenc Koro-

názási miséjét adta elő.

1978. január 6-án, a Szent Korona átadásának napján is Liszt miséje hangzott fel.

Magyar Kurír

Pintér Gyula és Lapatinszki Aranka hatvan évvel ezelőtt, 1948. január 3-án kötöttek házasságot. Jó egészséget és további boldog életet kívánnak nekik gyermekei, unokái, dédunokájuk.

ÖRÖMHÍR ÖRÖMHÍR ÖRÖMHÍR!

Az alapfokú művészetoktatási intézmények Szakmai Minősítő Testülete a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről szóló 3/2002. /II. 15./ OM rendelet alapján a fenntartásában működő Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (Kisréti u. 27.) 2007. december 28-án az intézmény elnyerte KIVÁLÓRA MINŐSÍTETT OKTATÁSI INTÉZMÉNY címet.

Ez azt jelenti, hogy az itt működő művészeti ágak és tanszakok /zeneművészeti, táncművészeti, képző- és iparművészeti és színművészeti/ oktatása mind kiválóra minősített.

Gratulálunk az ott tanító tanároknak és az ott tanuló növendékeknek!

Önök jogai van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület január hónapban

Negyvennél is több napirendi pontot tárgyalt a Képviselő-testület a 2008. évi január 31-re tervezett, soron következő ülésén.

A napirendi pontok tárgyalása előtt meghallgattuk a polgármesteri beszámolót, melyből megtudhattuk, milyen rendezvények voltak a városban karácsony előtt és január hónapban. Részt vett a polgármester az „Idősek karácsonya” rendezvényén, szalagavatón, volt asztalitenisz kupa, galambkiállítás, „Endrodiék Baráti Köre” év eleji gyűlését a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskolában tartotta, valamint a Kiss Bálint Általános Iskola szervezésében HEFOP pályázat zárókonferenciáján vehettünk részt.

A legelső napirendi pont szerint egy szakmai beszámolót hallhattunk a Recline Stúdió vezetőjétől, Hornok Ernő újságírótól.

Mint ismeretes, a város Képviselő-testülete 100.000 Ft értékben reklámozási tevékenységet rendelt meg a cégtől. E tevékenység a Brüsszelben megrendezett Verespatak múltját és jelenét bemutató fotókiállítás keretén belül valósult meg. A cég tulajdonosa alapos, nagyon szemléletes szakmai és pénzügyi beszámolót készített adott határidőre, melyet a testület elfogadott.

Ez év január elsején lépett hatályba a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló 44/2007. (XII. 27.) Gye. Kt. rendelet.

A beérkező nagyszámú kérelmek miatt vált indokolttá, hogy ezekben az egyedi ügyekben az ágazatilag illetékes bizottság, így a Városfenntartó és Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság járjon el.

Megállapítja a hulladékkezelési díjfizetési kedvezményt annak:

1. aki az ingatlant kizárólag egyedül lakja 50% kedvezményben részesülhet, amennyiben a havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.
2. hadigondozottak, a hulladékszállítás díjából 50% kedvezményben részesülnek a szociális rászorultságtól és életkortól függetlenül.

Mentesül a hulladékkezelési díjfizetési kötelezettség alól:

1. a gazdálkodó szervezet, melyek a rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén nem kötelesek a közszolgáltatást igénybe venni
2. beépítetlen ingatlan tulajdonosát - írásbeli kérelmére - amíg az ingatlanon települési szilárd hulladék nem keletkezik
3. lakatlan ingatlan
4. üdülőingatlan tulajdonosát október 31. és május 1. napja közötti időszakra

Módosításra került az egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátások nyújtásának módja és feltételei

A helyi rendeletben eddig nem volt szabályozva a méltányossági alapon megállapítható **közgyógyellátás**. A mostani szabályozás után az a szociálisan rászorult személy is jogosult a közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak:

Így: szociálisan rászorultnak kell tekinteni az 5.000 Ft feletti havi rendszeres gyógyszerköltség esetén azt a kérelmezőt, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150%-át, egyedül élő esetében 200%-át nem éri el.

A rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvos álláshelyére benyújtott pályázatok elbírálása

A Képviselő-testület 2007. október havi ülésén döntött a Városi Egészségügyi Intézményében megüresedő igazgató főorvosi állásra pályázat kiírásáról. A megadott határidőig három orvos érdeklődött a vezetői álláshely iránt. A pályázókat meghallgatta a Képviselő-testület tagjaiból álló bizottság, valamint egy ide vonatkozó Kormányrendeletnek megfelelően kialakított bizottság is, amely a 2008. január 23. napján tartott ülésen értékelte a beérkezett pályázatokat. Mindkét bizottság Dr. Torma Éva által benyújtott pályázatot támogatta. A pályázatban leírt szakmai elképzelései jó fogadtatásra találtak az intézmény dolgozói körében is. Ezen túl pozitívként értékelendő, hogy az állás elnyerése esetén Gyomaendrődön kíván családjával letelepedni. Az intézményben a vezetői teendők mellett mint neurológus végezhet munkát.

Dr. Torma Éva a vezetői feladatokat 2008 február 15. napjától 2013 február 14. napjáig láthatja majd el.

Intézményi konyhák racionalizálása

A költségvetés karcsúsodása miatt vált szükségessé az intézményi konyhák működésével kapcsolatos ésszerű átszervezés átrendelése. Mint ismeretes már az előző testületi ülésen is szóba került, de akkor még a kevésnek tűnő információ miatt a Képviselő-testület elnapolta a döntés meghozatalát.

A megvizsgált lehetőségek közül a kiadások csökkentése érdekében az élelmiszezzel folytatott majd tárgyalásokat a Jegyző a koncesszióba adás feltételeiről.

Betegszállítás helyzete, betegszállítási tevékenység támogatása

Az eltelt hónapban valószínűleg már többen is megtapasztalhatták a betegszállítás átszervezéséből adódó fennakadásokat, miszerint a mentés és betegszállítás szétvált. A kistérségi Tiszti főorvos elküldte tájékoztatóját a hivatalnak, amelyből megtudhattuk, hogy Békés megyében hat betegszállítással foglalkozó szolgáltató tartanak nyilván. A meglévő szolgáltatók közül egynek az ellátási közege behatárolt, nem terjed ki a megye egész területére. A témával kapcsolatban nyilatkoztak a Képviselő-testület orvos és nem orvos tagjai. Az elmondottakból azt a következtetést lehetett levonni, hogy a betegszállítás akadozó, nem alkalmazkodik a beteg emberek állapotához, szinte csak járó beteget tudnak szállítani. A szakrendelőbe utalt, betegsége miatt felügyeletet, segítséget igénylő emberek szállítása, őrzése megoldatlan az átgondolatlan szervezés végett.

Eközben érkezett kérelem a Vizit Betegszállító Kft. nevében a betegszállítási tevékenységük beindításához, melyet a Képviselő-testület támogatt.

Gyomaszolg Ipari Park Kft. Valamint a Gyomaközszolg Kft. Ügyvezető igazgatói álláshely együttes betöltésére pályázati kiírás

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete döntött a Gyomaszolg Ipari Park Kft. Valamint Gyomaközszolg Kft. Ügyvezető igazgatói álláshelyre a pályázat kiírásáról.

Pályázati feltételek: szakirányú felsőfokú végzettség (magasépítő, mélyépítő-mérnök, településüzemeltető), legalább 5 éves vezetői gyakorlat.

A 2008-2009. évre parkfenntartási tevékenység ellátására kiírt közbeszerzési eljárás eredményhirdetése

A város Képviselő-testülete pályázatot írt ki parkgondozási munkáinak elvégzésére. A közbeszerzési eljárás keretében lefolytatott pályázatra három ajánlat érkezett, melynek nyertese a Gyomaszolg Ipari Park Kft. lett.

A képviselő-testület jóváhagyta a bíráló bizottság javaslatát, és felhatalmazta a polgármestert arra, hogy kösse meg a szerződést a nyertes pályázóval.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,
új kenyér ize, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

JUHÁSZÉK

Juhász Antal (1926-2007) Szedlák Julianna (1922-2007)

Rovatunkban most egy házaspárról emlékezünk meg. Egy haláleset mindig megrendítő. A Juhász házaspár halála azért is megrendítő, mert hat hétre követték egymást. Nem tudtak egymás nélkül élni. Mi keresztények hisszük, hogy a bennünket végtelenül szerető Isten Országában ismét találkoznak azok, akik a földi életben szerették egymást.

Juhász Antal (elhunyt: 2007. november 12-én)

Született: Hosszúpályiban, 1926. február 21-én

Szülei: Juhász István, Gógán Julianna.

Egy fiú testvére volt, aki fiatalon elhunyt.

Ács és kőműves szakmát az édesapja mellett tanulta, egész életét az építkezés töltötte ki.

Sok-sok családi ház dicséri keze munkáját, Hosszúpályiban és a környező településeken. Mindig önálló iparosként végezte munkáját.

1950. január 18-án kötött házasságot Szedlák Juliannával. Házasságukból gyermek nem született.

1985-ig Hosszúpályiban éltek, majd felesége kívánságára, aki hazavágyott testvéreire, Gyomaendrődre költöztek, ahol új családi fészket épített, közel 60 évesen. Néhány éve a családi házból lakótelepi lakásba költöztek, majd 2 éve az Őszi Napsugár Idősek Otthonában élt feleségével.

Juhász Antalné született Szedlák Julianna (elhunyt: 2007. december 26-án)

Született: Endrődön, 1922. február 21-én

Szülei: Szedlák Sándor és Timár Anna.

Egyszerű, földműves családba született, első gyerekként. Nagycsaládban nőtt fel, nyolcan voltak testvérek, a megélhetési nehézségek és a háború elsodorta a családtól. Debrecenbe, majd Hosszúpályiba került, ahol megismerkedett Juhász Antallal.

1950. január 18-án kötött házasságot. Házasságukból gyermek nem született.

1985-ig Hosszúpályiban éltek, ahol varrónőként dolgozott, sok-sok szép ruha dicsérte keze munkáját, örömet szerezve viselőiknek. Hazavágyott testvéreire Gyomaendrődre. Visszaköltöztek, ahol új családi fészket építettek, közel 60 évesen. Néhány éve a családi házból lakótelepi lakásba költöztek, majd 2 éve az Őszi Napsugár Idősek Otthonában éltek férje néhány héttel ezelőtti haláláig. Sokat betegeskedett, de akaratereje mindig felülkerekedett. Férje elvesztése nagyon megrendítette és már nem tudott úrrá lenni a gyengeségen. Karácsony másodnapján elhunyt.

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is.

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.
Adószám: 18380761-1-04.

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.
Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.
Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.
Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.
Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.
Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.
Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.
Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.
Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen élő, növekvő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.
Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.
Adószám: 18379778-1-04

Gyomaendrői Siketek és Nagyothallók Közhasznú Alapítványa, célja a gyomaendrői siketek és nagyothallók segítése.
Adószám: 18380558-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.
Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszasi feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.
Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást.
Adószám: 18856617-1-17

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás be rendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.
Adószám: 18376713-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.
Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány
Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alapítvány kamataival rendelkezik a kuratórium.
Adószám: 19062255-1-04

A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.
A befolyó tagdíjakból, pályázati

forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.
Adószám: 18387139-1-04

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

ELHIVATOTTSÁG - beszélgetés Ladányi Gábornéval, a Trefort Ágoston-díjas ny. iskolaigazgatóval

- A Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány 1993-ban hozta létre azokat a díjakat, amelyeket a magyar kultúrában tevékenykedő, kiemelkedő teljesítményt nyújtó személyek részére osztanak ki. Évente 18-20 személy kaphatja meg ezt a kitüntetést az országban. Ebben az évben Ladányi Gáborné, a gyomaendrői Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola nyugdíjas igazgatója ott volt a díjazottak között. Gratulálunk!

Budapesten, az MTA Olvasótermében került sor a díjak átadására. Az idei díjazottak között volt Bacsó Péter filmrendező, Papp Lajos szívesebész, Kiss Jenő nyelvész, Ujfalussy József zenetudós és mások, összesen 19-en.

- Milyen érzés volt átvenni a díjat? - kérdezem Ladányi Gábornét.

- Természetesen, életem legnagyobb megtiszteltetését jelentette. Közismert, igen jelentős személyiségekkel ültettek le együtt, az első sorba. Persze, ettől hihetetlen szorongás fogott el, amíg várakoztunk. Szerencsére a feszültség gyorsan oldódott. Megtapasztaltam, hogy az igazi nagy emberek közvetlenek és érdeklődők. Glatz Ferenc ünnepi köszöntője keresetlen mondataival, derűt sugározva oldott hangulatot, családi légkört teremtett. A kitüntetés átadásakor felolvasott szöveg hallatán pedig mosolygó arcok, elismerő tekintetek fordultak felém.. Ezeket a pillanatok nem lehet elfelejteni. Később Honti Mária nyugalmazott államtitkár, a kuratórium tagja gratulált, s a következőt mondta: „Olyat láttam megvalósulni az endrődi iskolában, amit sehol máshol nem tapasztaltam - de mindig hittem benne!“. Ez a mondat megerősített, ugyanakkor igazolta számomra, hogy a folytonosság jól működik, az iskola ma is jó úton halad.

- A kitüntetésre javasolt értékelő szövegben olvasom: „Ladányi Gáborné megalkotta az iskola egyéni pedagógiai és kulturális arculatát.“

- Ez volt a dolgom, erre vállalkoztam. A rendszerváltással vége lett a központi irányításnak. A szabad iskolaválasztás és a szakmai önállóság egyszerre hozott veszélyhelyzetet és hihetetlen fejlődési lehetőséget. Belső fejlesztéssel tudtuk biztosítani a megmaradást, megállítani a szegregálódás folyamatát. Olyan szakmai, módszertani fejlesztéseket tanultunk meg és vezettünk be a 90-es években (árnyalt értékelés, kooperatív technikák, drámapedagógia, projekt-módszer stb.), amelyeket az iskolák többsége mostanában kezd megismerni és alkalmazni.

- Mindezt meglátni is kemény munka lehetett, nemhogy véghezvinni.

- A vezetőnek plusszal, többlettel kell rendelkeznie. Folyamatosan tanultam, és megszereztem azt a tudást, ami hitelessé tett a jövő tervezésének irányításában. Ez persze a munkatársak nélkül nem ment volna, de ők mellém álltak, követtek a tanulásban, és partnerek voltak az alkotó munkában: arculat- és hagyományteremtés, programírás, tantervfejlesztés, stb. Mind igazi szakmai kihívás volt! Számomra ezek nagyon szép évek voltak. A közös munka igazi, jó közösséget kovácsolt az intézményben, bizalmas, félelem nélküli légkör alakult ki, ami biztosította a tanulói személyiségfejlesztés optimális feltételét.

- Valahol azt hallottam Tőled, hogy az iskola lelke a közös akarat.

- Ez így van. Az iskola lelke a benne élők közös akarat, a közös céllal való azonosulás érzelmi töltete, a közös cél felé haladás együttes energiája. Az iskola egészét érintő kihívásokra csak egészséges lélekkel képes jól reagálni bármely intézmény. Ezért sajnálatosak ma a különböző iskola-összevonások, vagy a pedagógusok óradókká válása, mert az iskola lelke sérül általuk.

- Nem nyugdíjaztattad Te magad egy kicsit korán, Mancó?

- Nem. Elmentem, mert elértem az ehhez szükséges életkort, és ekkor már kinevelődött egy fiatalabb korosztály, aki lendülettel és újabb szakmai kompetenciákkal képes volt tovább vinni az iskola fejlesztését. A folyamatos tanulás, az újabb és újabb kihívásoknak való megfelelés, az összetartás (az iskola lelke) a továbbélés feltétele az intézmény és Endrőd számára egyaránt.

- Engem a barátnőm egyszer arra figyelmeztetett, hogy hatvan évesen a nők régen csak ültek otthon a sarokban, legfeljebb babot válogattak. Hogy él egy mostani hatvanéves - babot válogató?

- Nem, á, nem... Nekem minden nap, reggeltől estig dolgom van. Úgy gondoltam, hogy ha én nyugdíjas leszek, a lakásomat rendezgetem, és az milyen jó lesz... Ezzel szemben most alig jut időm ilyesmire. Pedagógiai szakértőként most is dolgozom, titkára vagyok az Endrődiek Baráti Körének és elnöke a Honismereti Alapítványnak. Gyerekek, unokák várják a nagyit. Hobbij szinten pedig családta-kutatással foglalkozom.

- A társadalmi megbízatásokat akár vissza is lehetett volna utasítani.

- Ez igaz, de én endrődi vagyok. A főiskola után a többiek álma az volt, hogy Szegeden maradjanak, vagy Pestre kerüljenek. Én csak arra vágytam, hogy itthon élhessek, és abban az iskolában taníthassak, ahol engem is tanítottak annak idején. Ezért félttem én Endrődöt és ezt az iskolát.

Szilágyiné Németh Eszter

Katolikus oldal

FEBRUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 óraker. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Február 10-én és 24-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor. A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 17 óraker, hétfőn reggel 8-kor. Szombaton 17 óraker vasárnapi előesti mise.

FEBRUÁRI ÜNNEPEK

- 2. szombat: **Urunk bemutatása (Gyertyaszentelő)**
- 3. vasárnap: **Évközi 4. vasárnap**
- 5. kedd: **Szent Ágota szűz, vértanú**
- 6. szerda: **Hamvazószerda**
- 10. vasárnap: **Nagyböjt 1. vasárnapja**
- 11. hétfő: **Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária**
- 14. csütörtök: **Szent Cirill Szerzetes, Szent Metód püspök**
- 17. vasárnap: **Nagyböjt 2. vasárnapja**
- 22. péntek: **Szent Péter apostol székfoglalása**
- 24. vasárnap: **Nagyböjt 3. vasárnapja**

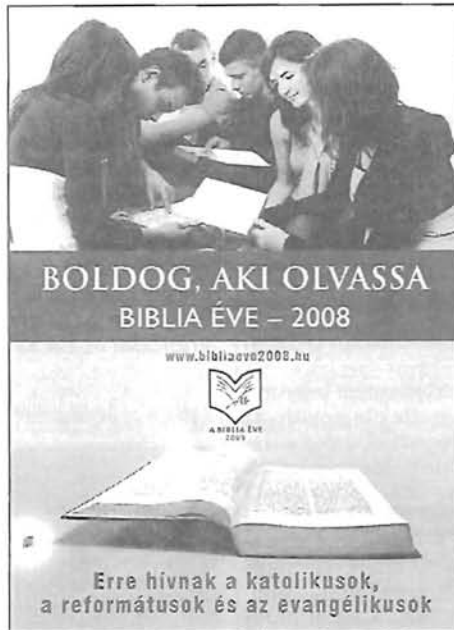
A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele a Biblia évének kezdetére

Krisztusban kedves Testvérek!

1. „Sokszor és sokféleképpen szólt Isten az ősatyákhoz a próféták által, most a végső időkben pedig Fia által szólt hozzánk” (Zsid 1,1). Amint a Betlehemben született gyermekben Isten megtestesült Fiát imádjuk, úgy a Szentírásban mi, keresztények Isten Szavát, Isten Igéjét tiszteljük. Hisszük és valljuk, hogy az ószövetségi jóvendölések Isten ígéretei voltak, amelyek Jézus Krisztusban teljesedtek be: Ő a Szentírás megértésének a kulcsa. Az ember sok mindent megtudhat a világról, fölismerheti még Isten létét is, azonban Isten üdvözítő tervét csak az Ő ki nyilatkoztató szavából ismerhetjük meg.

Hosszú évszázadokon keresztül készítette elő az ószövetségi ki nyilatkoztatás az Üdvözítő útját, kirajzolódott a Megváltó alakja, a Megváltóé, aki megszabadítja népét, aki végül is az egész emberiségnek békét és boldogságot szerez: kiengesztelődést Istennel és kiengesztelődést egymással. Ennek a Messiásnak az alakja Izaiás prófétánál mint szenvedő szolga jelenik meg, amit később maga Jézus is vállal. Jézus élete, csodái, működése, majd megváltó kereszthalála és feltámadása meggyőzték a tanítványokat arról, hogy benne teljesedtek az ószövetségi ígérek. A feltámadás után maga az Üdvözítő világítja meg az emmauszi tanítványoknak az Írások értelmét. Ők pedig úgy emlékeztek erre vissza, hogy lángolt a szívük, amikor ezt hallották. Ilyen öröm töltötte el az első keresztény közösséget, amikor a feltámadás fényében megértették, hogy Isten ígéretei Jézusban teljesedtek be. A keresztények azután Krisztus életét, tanítását, csodáit, halálát és feltámadását örömhírként adták tovább. Hittek abban, hogy Jézus a Megváltó és az Úr. Ezt az örömhírt pedig hamarosan írásban is feljegyezték. Az első keresztény közösségek lassan kialakították azt a szokást, hogy az Ószövetség szent iratai mellett felolvastak olyan írásokat is, amelyek Jézus evangéliumát tartalmazták, köztük az apostolok leveleit is. Ezeknek az írásoknak a gyűjteményét nevezzük Újszövetségi Szentírásnak, amely az Ószövetség könyveivel együtt alkotja a

Bibliát.

2. Számunkra a Biblia Isten üzenete az emberiséghez, és az Egyház könyve, ezért nem csupán irodalmi alkotásként olvassuk. Az Egyház élő hite fogalmazódik meg a Szentlélek által sugalmazott szerzők írásában, ezért az Egyház a Biblia őrzője és hiteles magyarázója. A két szövetség egyetlen és szerves egységet alkot. Az Ószövetség az Újszövetségben bontakozik ki, az Újszövetség pedig benne rejlik az Ószövetségben. Nem választhatjuk el őket egymástól. Összetartoznak, mint ígért és beteljesedés. A Szentírásról írja a II. Vatikáni Zsinat: „Az Egyház mindenkor tisztelte a Szentírást, mint magát az Úr testét is, hiszen főleg a szent liturgiában szüntelenül veszi és nyújtja a híveknek az élet kenyere... Az isteni írásokat a Szent Hagymánnyal együtt mindig hite legfőbb szabályának tartotta és tartja, mert Isten sugalmazására egyszer s mindenkorra vannak írásba foglalva, és így változatlanul közvetítik magának Istennek ígét.” (Dei Verbum 21)

3. Idén a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia protestáns testvéreinkkel együtt a Biblia évét hirdeti meg, mivel közös örökségünk, közös kincsünk a Biblia. Mindenkor tanulmányoznunk és követnünk kell, de ebben az évben különösen is gondoljunk arra, hogy ez az alapja keresztény életünknek, és mekkora nagy érték az egész emberiség számára. A Szentírás az egész európai kultúra bőséges és el nem apadó forrása. A Biblia a legtöbbször és a legtöbb példányban ki nyomtatott könyv, a könyvek könyve. Valamennyi európai kultúra gyökerénél ott a bibliai hagyomány. Manapság tehát Európában olyan nemzeti kultúrák találhatók, amelyek a maguk módján dolgozták föl ezt az értékes örökséget, sajátos zsenialitásukkal jelenítették meg szóban, írásban, zenében, képen és szoborban mindazt, amit számukra a Biblia közvetít. Örömmel fedezzük fel, hogy régi magyar irodalmunk, könyvnyomtatásunk, művészetünk emlékeit éppúgy megihlette a Biblia, mint ahogy ma is jelen van szólásainkban, szokásainkban, közösségi életünkben.

4. A Szentírás életformáló útmutatást ad az igaz életre való nevelésre (vö. 2Tim 3,16). Nélküle Jézus Krisztust nem ismerhetjük meg, mert „aki nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust” – mondja Szent Jeromos. Ha másért nem, hát ezért is érdemes elolvasnunk a Szentírás könyveit. Nagyon fontos, hogy ha még nem volna, szerezzünk be mai magyar nyelven olvasható Bibliát az Egyház hiteles magyarázataival. Rendszeresen olvassuk, merítsünk ebből a bővizű forrásból, elmélkedjünk róla nap mint nap, és elmélkedéseink eredményeként tüzzünk magunk elé kisebb-nagyobb feladatokat. Válaszoljunk arra az isteni hívásra, amely a Szentírásán keresztül mindnyájunkhoz szól. Olvassuk a Szentírást közösségben is, vegyünk részt bibliaórákon, hiszen a Szentírás közösségalkotó erő is.

5. 2008-ra XVI. Benedek pápa meghirdette Szent Pál apostol jubileumi évét. Ő nemcsak az Újszövetség számos könyvének szerzője, hanem az az ember is, akinek életé-

ben Krisztus gyökeres fordulatot hozott. A kereszténység meggyőződéses elutasítója megrázó élmény hatására Krisztus tanítványa lesz. De nemcsak tanítványa, hanem apostola, küldötte, hirdetője is. Róla kell példát venni, amikor a Szentírásban található örömhírt nemcsak elfogadjuk és a magunkénak valljuk, hanem igyekeznünk továbbadni a mai kor embere számára. Ezt az örömről és igyekezetünk fejezi ki az idei magyarországi Biblia éve számos programja. Egyházmegyéinként külön-külön és evangélikus, valamint re-

formátus testvéreinkkel együtt is tervezünk közös programokat erre az esztendőre.

Az új esztendő első napján is keresztény reménységünk alapja Jézus ígérete: „Én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20). Adja Isten, hogy a Biblia mindannyiunk számára ma is eleven örökség, egyéni és közösségi életünk megtartója, erőforrása legyen. Ámen.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Pásztorjáték 2007. karácsonyan a Gyomai templomban

DON BOSCO SZELLEMISSÉGÉVEL...

Beszélgetés Lukács Lászlóval, a Gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatójával

A gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda pedagógiájával kapcsolatban leghitelesebbnek nevezhető információkat Lukács László, az iskola igazgatója szószinteri idézetével ismerhetjük meg. A vele való beszélgetésemet az alábbiakban változtatás nélkül közlöm:

Lukács László, az iskola igazgatója 33 éves fiatalember. Milyen motivációk indították el a pályán?

Boldog ifjúkoromban szalézi szerzetesnek készültem. Egy év után a rendet elhagytam és egy évig kispap voltam. További egy évet dolgoztam mint pedagógiai asszisztens. A gyermekek iránti szeretet megmaradt bennem. Felvételt nyertem a miskolci egyetem magyar szakára, ezzel egyidőben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem hittanári szakára. Folytattam tanulmányokat a miskolci egyetem történelem szakán is.

A pedagógiai hitvallásom mindig az volt, hogy meg kell adni az esélyt azoknak a gyerekeknek is, akikkel a szülei nem igazán tudnak foglalkozni. Fontosnak tartom ma is, hogy ne csak bemenjek órára tanítani, de neveljek is. E két területet nem szabad szétválasztani. Szigorú tanárnak tartanak. Ez nem baj, hiszen a fegyelem az alapja az eredményes munkának mind a tanár, mind a tanulók szempontjából. Persze a tanítási óra nem lehet merev, bele kell vinni egy kis humort, ráhangolni a gyerekeket az órára, de inkább beszélgetve, mint tényyszerűen leadni az anyagot. Azt is fontosnak tartom, hogy ne csak a tanítási órákon találkozzak a gyerekekkel, hanem tanórán kívül is. 15 éve tanítom gitározni az érdeklődő tanítványokat. Egy ilyen gitározás sokkal oldottabb a hangulat. Rögtön ehhez kapcsolódik egy legutóbbi élményem. Egy 6 éves, elsős kisserácot tanítottam gitározni. A kisserác az óra végén megjegyezte (tegezős stílusban): „Te nagyon jószívű igazgató vagy, csak egy kicsit szigorú!” Ezek a visszajelzések számomra nagyon sokat jelentenek. Megerősítenek a hajdani elhatározásomban, hogy jól döntöttem, amikor tanár lettem.

Mikor és hogyan találkozott Don Bosco szellemisségével, pedagógiájával?

A szalézi szerzetesrendben érintett meg Don Bosco pedagógiája, amikor 16 évesen egy barátom hívására részt vettem egy szervezett lelkigyakorlaton. Fantasztikus hangulatban telt el ez a néhány nap, attól függetlenül, hogy napi 4-5 előadáson vettünk részt. A kötött

napirendi pontok ellenére csodálatosan éreztem magam. Itt találkoztam azzal a számonra nagyon jóleső bánásmóddal, hogy nem úgy tekintettek rám, mint egy hátlugombolós kisgyerekre, hanem amikor voltak kérdéseim, márpedig voltak, - mint atya a gyermekének úgy adták meg számomra a választ az idősebbek, a felnőttek. Amikor hazaértem, elhatároztam, hogy én is ugyanúgy fogok bánni a gyerekekkel. Ezért jelentkeztem szalézi szerzetespapnak. Az idő múlásával rájöttem, hogy a rend nem nekem való, de a szellemisségét a magaménak éreztem, megőriztem és az egyetemi diploma megszerzése után, amikor tanítani kezdtem, ezt a szellemisséget próbáltam érvényesíteni. Sok év tanítási tapasztalattal elmondható, hogy bevált a megelőző módszer (ahogyan Don Bosco pedagógiáját nevezik). A neveléstudomány ezt a módszert az alternatív nevelési módszerek közé sorolja, melynek hatalmas erénye abban rejlik, hogy a legvadabb gyermekeket is meg lehet szelídíteni. Don Bosconak volt egy mondása, melyet nyilvánvalóan tanítványaira vonatkoztatott: „Nem elég a gyerekeket csak szeretni”, - amit én úgy fordítottam le saját pedagógiámban, hogy nem elég csak tanítani őket... Volt egy olyan esetem, hogy olyan gyerekekkel találkoztam, akivel senki sem bírt. Leültem vele beszélgetni, és egy szűk óra alatt megnyílt előttem. Kiderült, hogy az utóbbi időben három embert is elvesztett, akik addig meghatározóak voltak az életében. A beszélgetés neki is megkönnyebbülést hozott, hiszen a későbbiekben, ha probléma merült fel, elég volt csak ránézni és már nem is volt semmi gond. Szakközépiskolai tanításom során történt egy másik emlékezetes esemény is. Tanítási módszereim között fontos szerepet tulajdonítottam a tanulók

kreativitásának fejlesztésére. Mivel magyartanítottam, elhatároztam, hogy aki megfelelő színvonalú verset ír, annak jelest adok. Egy 17 éves lány, aki egy másik kollégánál elégséges szintet ért el, gyönyörű verseket írt. Megkaptam értük a jutalmat és rövid idő alatt feljött elégséges szintre jeles szintre (azóta a leányzó versei egy országos pályázaton olyan sikert arattak, hogy felkerültek hangzó-CD-re).

Volt olyan esetem is, amikor egy roma srác, aki egyébként jó képességű volt, számonkérte tőlem, hogy miért csak középet kap tőlem. Szokásomná vált, hogy a dolgozatok végére néhány mondatban értékeltem a munkát pozitív és negatív vonatkozásban is. Ezzel sikerült megláttatni magamban a segíteni akaró embert. Addig úgy kellett nógatnom, hogy vegyen részt egy versmondó versenyen, ettől kezdve életemévé vált. Megtanítottam gitározni, és a munkám eredményének a csúcsa az volt, amikor egy megzenésített versemmel különdíjat kapott egy kulturális bemutatón. 2006 nyarán ez a srác felhívott telefonon, hogy nagyon boldog, mert bejutott az egyetemre, jogásznak készül. Ennek értékét külön fokozta, hogy államilag finanszírozott helyre, nappali tagozatra. Nem régen ismét beszéltem vele és elmondta, hogy továbbra is szilárdan halad a jogi diploma megszerzése felé.

- Hogyan került a gyomaendrődi iskolához, hiszen ha jól tudom Lukács László nem környékbeli, hanem Miskolc vonzáskörzetéből származik?

- Édesanyám hívta fel a figyelmemet az „Új Ember” - katolikus hetilapban megjelent a gyomaendrődi intézménnyel kapcsolatos pályázati felhívásra. Szinte az utolsó napokban nyújtottam be a pályázatomat. Sok sikert nem reméltem tőle, de édesanyám iránti tiszteletből úgy éreztem, meg kell tennem. Nagyon meglepett, amikor néhány nap eltelével telefonon felhívott a püspök atya, arról érdeklődve, hogy vállalnám -e ezt a feladatot. Úgy gondoltam igen, a pályázatomban meg-alapozottan találták, én néhány gondolattal vázoltam püspök atyának az elképzeléseimet. Jelezttem, hogy nyugodtan kérhet rólam referenciákat, többek között Erdő Péter bíboros úrtól is, aki három szemeszteren át tanított és vizsgáztatott az egyetemen (kánonjog szakon). Elmondhatom tehát, hogy az állást esélyegyenlőség elvének megfelelően pályázatom útján nyertem el.

Kalmár László

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT DOROTTYA szűz, vértanú

Ünnepe: február 6.
+Kappadókiai Cézarea, 4. sz. eleje

Szent Dorottya 1410-1420 k.
faszobor 169,5 cm
Magyar Nemzeti Galéria

Legendája szerint egy cézárei család leánya volt. Szépsége, okossága, alázatossága és szűzi tisztasága közismert volt. A Diocletianus-féle üldözésben Cézareában az elsők között nyerte el a vértanúságot.

A császár megbízottja, Sapritius maga elé idézte Dorottyt, és felszólította a bálvány-áldozatra. A lány azt válaszolta, hogy a mennyei császár mást parancsolt, tudniillik, hogy a halandók neki szolgáljanak. „Ítéld meg -- mondta Sapritiusnak --, vajon a földi császárnak kell-e engedelmeskedni vagy a mennyeknek?”

Sapritius figyelmeztette, hogy gyorsan mutassa be az áldozatot, ha meg akarja menteni az életét, különben el nem kerül a kínokat. Dorottya azonban, aki csak a büntől félt, ezt válaszolta: „Kínzásaid rövid ideig tartanak, a pokol tüze ellenben, mely osztláyrészem lenne, ha szavadra áldoznék, örökké tart. Balgaság volna a rövid ideig tartó szenvedés elkerülésére örökké tartó kínokba rohanni. Nem félek kínzásaidtól, mert az Úr mondta: Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, a lelket azonban nem tudják megölni.”

(Mt 10, 28) Sapritius ekkor csigára akasztatta őt. Dorottya ekkor így szólt: „Úgy látszik, csúfot akarsz úzni belőlem. Tedd meg hamar, amit tenni készülsz, különben nem láthatom meg azt, akit annyira óhajtok látni!”

„Kit kívánsz látni?” -- kérdezte Sapritius. „Jézus Krisztust, az élő Isten Fiát” -- felelte a lány.

„És hol van ez a Krisztus?” -- folytatta Sapritius.

Dorottya a hitvallással válaszolt: „Istensége szerint mindenhol jelen van. Embersége szerint ott ül az Atya jobbán a mennyországban, abban a boldog hazában, ahol soha sincs tél, hanem mindig tavasz van, ahol a rózsák és a liliomok mindig virágznak. Neked is részed lehet ezekben, ha kereszténnyé lennél.”

Sapritius ekkor félbeszakította a kínzást, nehogy a hallgatók is kedvet kapjanak a kereszténységhez. Rábízta Dorottyt két nőre, Krisztára és Kallisztára, akik korábban keresztények voltak, de megtagadták hitüket. Azzal adta át nekik Dorottyt, hogy tántorítsák el hitétől. S ha ez sikerül, jutalmat kapnak. Kriszta és Kalliszta mindent elkövetett, de Dorottya erőért fohászzkodott és okosan megfelelt minden csábító beszédre. Külön kiemelte, hogy az Üdvözítő örök boldogságot ígér

a síróknak és azoknak, akik üldözést szenvednek nevéért. A két nő elbizonytalanodott, Dorottya pedig így biztatta őket: „Jó az Úr és bőséges irgalma mindazok iránt, akik teljes szívből megtérnek hozzá. Ne esetek hát kétségbe, mert tudós és jó orvos Ő, aki meg tudja gyógyítani sebeiteket; Üdvözítő, mert üdvözít, Megváltó, mert megvált, Szabadító, mert szabadságot szerez, csak térjete meg teljes szívetekből!”

Kriszta és Kalliszta ere a lábához borult, s kérték, hogy imádkozzon értük. Dorottya ekkor fölemelt karral így imádkozott: „Isten, ki azt mondtad: Nem akarom a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen; Uram Jézus Krisztus, ki azt mondtad, nagyobb öröm lesz a mennyek országában az angyalok között egy megtérő bűnösön, mint 99 igazon, mutasd meg irgalmasságodat! Vidd vissza nyájadba őket, hogy példájukra megtérjenek hozzád mindazok, akik elhagytak.”

Egy idő múlva Sapritius számon kérte Krisztát és Kallisztát, akik megvallották, hogy nem tudták elcsábítani Dorottyt, hanem ők maguk újra keresztények lettek. Sapritius fölháborodásában azonnal máglyára ítélte, s Dorottya szeme láttára elégettette a két hitvallót. Ezután újra kínoztatni kezdte Dorottyt. Ő arra kérte kínozóit, hogy siessenek, mert már nagyon kívánja látni mennyei Jegyesét. Sapritius végül fővesztésre ítélte.

Amikor Dorottyt a vesztőhelyre vitték, a menetel találkozott Teofil, aki rétornak készült. Csúfolódva mondta Dorottyanak, hogy ha majd megérkezik Jegyeséhez, kinek országában mindig tavasz van, küldjön neki rózsát és almát.

A kivégzés előtt Dorottya kérte a hóhért, adjon egy kis időt, mert valamit el kell még végeznie. Imádságba merült, s egyszerre megjelent egy kisgyermek, s hozott magával három kinyílt rózsát és három almát. Dorottya megkérte:

„Vidd el ezt Teofilnak és mondd: Dorottya küldi neked Jegyesének kertjéből”. Ezután lefejezték.

Teofil elhencegett diáktársainak azzal, milyen szellemesen csúfolta ki a kivégzésre vitt Dorottyt. Miközben beszélt, megjelent a kisfiú, s egy kosárban átadta neki Dorottya ajándékát. Mindnyájan ámulat a rózsákon és az almákon, mert február lévén, Kappadokiában ilyen nem lehetett találni. Teofil ez annyira megrendítette, hogy hamarosan keresztény lett és megvallotta hitét társainak. Ezek előbb gúnyolták, majd följelentették és Sapritius őt is kivégeztette.

Dorottya a leginkább tisztelt vértanúszüzek (Virgines Capiales) egyike.

BICYCLE-TECHNIKA

Elektromos KERÉKPÁROK, KISGÉPEK.
KEREKESZÉKEK javítása; beépíthető
alkatrészekkel

Hazai fejlesztésű elektromos
háromkereűek építése

Tel.: 06302690088
snimre@freemail.hu
<http://bicycletechnika.atw.hu>

ESEMÉNYEK, EREDMÉNYEK A RÓZSAHEGYIBEN

A tanévet a felső tagozatos gyerekek a TANULÁS TANÍTÁSA projekttel kezdték. E három nap alatt színes, sokrétű foglalkozásokon fejlesztették az eredményes tanuláshoz szükséges képességeiket.

A diákönkormányzat programjait most is - mint minden évben -, az őszi túra nyitotta. Az akadályokkal tarkított versenyen a felső tagozatos csapatok között elsők lettek az 5. a és a 7. a osztályok. Az alsósok is túrázással, játékkal töltötték ezt a napot.

Október 12-én és 13-án iskolánk tanulói 20 943 kg fém- és papírhulladékot gyűjtöttek, több mint 320 ezer Ft értékben.

Roszik László és James Lucas Lancaster 2. b osztályos tanulók a Békéscsabán megrendezett „Mesemondók megyei találkozóján” a verseny hét kiemelt szereplője között végzett.

Az alsó tagozatosok által szervezett „vitamin nap” vendégei voltak az óvodások. A hangulatos délelőtti elfogyasztott gyümölcsből, zöldségből készített finomságok, a játékos programok maradandó élményt nyújtottak a résztvevőknek. Gyerekek, szülők ötletes terméskabókat, termésképeket készítettek. Ezekből kiállítást rendeztünk.

Iskolánk is részt vett a Gyomaendrődiek 3. Világtalálkozóján. Az intézményünket képviselő 60 fős csoport tagjai között minden évfolyam tanulói és pedagógusai szerepet vállaltak. Janikovszky Éva műveiből összeállított műsorunk nagy sikert aratott.

Október 26-án, Gyulán megrendezett „Bolyai Matematika Csapatverseny” megyei-regionális fordulóján iskolánkat tíz (4 fős) csapat képviselte. Minden csapat előkelő helyen végzett, de a legszébb eredményt a 4. a osztályos „Rosszcsontok” (Biró Adrienn, Forgács Genována, Szabó László és Szerető József) érték el, akik a második helyen végeztek a tizenkilenc csapat közül.

A november hónap a Tátika jegyében telt. Ez az egyik legkedveltebb program a gyerekek körében. Nagyon színvonalas előadásokat láttunk. A 4. a osztályosok a Bazi nagy lagzival, a 8. a-sok a 60-as évek slágerével, a Hotel mentollal lettek elsők.

Tájékoztatót tartottunk a leendő első osztályos szülőknek, ismertettük intézményünk pedagógiai programját.

Február 26-27-28-án nyílt napokat tartunk, ahová minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Decemberben tanulóink osztálybulit tartottak, mikulásoztak. A nagyszakállú Mikulás minden iskolaegységbe ellátogatott.

Tanulóink részt vettek a Rózsahegy Könyvtár karácsonyi programján is. Üdvözlőkártyákat, ajtódiszket készíthettek. A játékos kedvűek activityben próbálhatták ki magukat.

December 22-ére ünnepi díszbe öltözött iskolánk. A folyosókon különböző népek karácsonyi, újévi szokásait mutatták be a gyerekek Molnárné Pésó Irma rajztanár irányításával.

A tornateremben óriási karácsonyfa várta vendégeinket. Tanulóink szívet melegenítő műsorszámokkal köszöntötték a szeretet ünnepét.

Iskolánkban élénk sportélet folyik, tanulóinkat Vaszkán Gábor testnevelő tanár készíti fel a versenyekre. Az első félévben országos dobogós helyezéseket és megyei diákolimpiai bajnoki címeket is szereztünk.

Legszébb sikerünket Barna Nikolett érte el, aki Balassagyarmaton ezüstérmes megye válogatott csapattag lett az országos gyalogló bajnokságon 3 km-en (19:24

perc).

Szintén szép eredmény a Szőke Diána által elért bronzérem is, melyet Budapesten szerzett az országos gyermek csapatbajnokságon, a távolugrásban elért 457 cm-ével.

Az ügyességi csapatbajnokság megyei diákolimpiai döntőjén a leány távolugró és súlylökő csapatunk az I., a 10x200 m-es váltónk a II. helyen végzett.

A Forg-Tech Kupa országos minősítő versenyen 3 arany, 2 ezüst és 4 bronzérmel szereztünk.

Az Invitel Családi Sportnapon, melyet Békéscsabán rendeztek, 140 fővel vettünk részt. Megnyertük a vidéki iskolák létszámversenyét és az ezzel járó 100 000 Ft-os fődíjat. Az ügyességi számokban 3 arany, 4 ezüst és 5 bronzérmel szereztünk.

„Játékos sportvetélkedő” megyei diákolimpián 2. helyezést ért el iskolánk csapata, ezzel bejutott az országos elődöntőbe.

Októberben ellátogatott iskolánkba Gergely Ágnes írónő, akit elkísért Honti Mária irodalomtörténész, oktatáspolitikus.

Örömmel és büszkeséggel tölt el bennünket, hogy volt igazgatónőnk, Ladányi Gáborné Trefort Ágoston Díjat kapott. Ezúton is gratulálunk neki.

Iskolánk két, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által támogatott HEFOP projektet valósított meg az elmúlt 18 hónapban.

I. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának – nevelésének támogatása

Fő pályázó: Békés Megyei Egységes Módszertani Intézet, Békés

Konzorciumi partnerek: Oktatási Intézmények, pedagógiai intézet, összesen 12 tag.

A támogatás összege: 2 millió Ft

A projekt tartalma:

A kompetencia-alapú oktatás központi programcsomagjainak adaptálása matematika 1., 2., olvasás-szövegértés 1., 2., 5., 7., szociális életvitel 5. 7. évfolyamon.

Továbbképzések az adaptáló pedagógusok, gyógypedagógusok és fejlesztő pedagógusok részére (Habilitáció, rehabilitáció, Hatékony együttnevelés).

Hordozható számítógép, szoftverek, munkafüzetek, szakirodalom vásárlása.

Szakmai együttműködés az oktatási intézmények és a szakértői bizottság tagjai között.

Szorosabb együttműködés kialakítása az iskola és társadalmi környezete között.

II. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelésének-oktatásának támogatása.

Főpályázó: Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola

Konzorciumi partnerek: a bucsai és a füzesgyarmati általános iskola.

Támogatás összege: 4,8 millió Ft.

A projekt tartalma:

Nevelőtestületi továbbképzések (Multikulturális oktatás – interkulturális nevelés, Differenciált tanulásszervezés, Hatékony együttnevelés).

A tanulóbarát környezet kialakításához szükséges bútorok, felszerelések beszerzése.

Intézmények közötti szakmai együttműködés.

Szakmai fejlesztőcsoportok működése, további innováció.

Szorosabb kapcsolat kialakítása az iskola és társadalmi környezete között.

Az iskola nevelőtestülete a pályázati projekteken kívül is igyekszik minden lehetőséget kihasználni a további szakmai fejlődés érdekében.

a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola közössége

Endrődi betlehemes

Őszi túra

Vitamin nap

Népek karácsonya – Kiállítás: Amerika

Endrődi néprajz

Rovatvezető: Szonda Pista

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi közléseink nemcsak a múlt poros iratainak, és a korábbi korok történeteinek bemutatására vállalkozott, hanem a néprajz ma élő eseményeire is. Ilyennek tekinthetők a népszokásaink és különféle hagyományaink felelevenítése és megújításai. Már ötödik éve fogjuk csokorba a téli ünnepkör jeles napjaihoz és kalendáris ünnepeihez kapcsolódó szokásjátékokat és mutatjuk be a helyi közönségnek. Nem célunk, hogy az ünnepi játékok bemutatása színpadi előadás legyen, mert ezáltal elveszti lényegét. Sokszor érezzük az iskolai műsorokban bemutatott karácsonyi ünnepi szokásjátékokban, hogy nincs meg az az áhítat, ami egykor jellemezte a családi ünnepeket. Ennek legfőbb oka természetesen nem az előadók és az előadást betanítók jóindulatának hiánya, hanem az a körülmény, hogy egy családi szobára méretezett és erre megkonstruált mozgásos játék eleve élvezhetetlen a színpadi téri óriási közegében. Aki részt vett már a tájházi betlehemezéseken, az tudja elmondani, hogy milyen, amikor a nézők részeseivé válnak, a játéknak. Az előadás a nagyszobában történik a nézők gyűrűjében, és szinte karnyújtásnyira mindenkitől.

A kalendáris ünnepek vissza-visszatérő dallamai kijelölik az évszakok változásainak határköveit. Ahogyan a tavaszt a nyár követi és az ősz a tél, úgy ismétlődnek ünnepi népszokásaink. Ezért arra a laikus kérdésre, melyet néha feltesznek nekem: Hogy az idén valami újjal készülünk?-csak azt tudom válaszolni, hogy nem, a napfordulókhöz köthető néphagyományaink az ünnepet mindig ugyanakkor és ugyanúgy jelenítik meg.

Az idén 2008. január 5-én újra összegyűltünk a tájház nagyszobájában és vártuk a betlehemeseket, hogy hozzák már a jó hírt, a Megváltó megszületett. A pogány hagyományokban a karácsony napja a fény születésének-Mitrásznak- ünnepe. A karácsonnyal nemcsak Jézus Krisztus megszületését ünnepeljük, hanem a fény születését is. Ettől a naptól hosszabbodnak a nappalok és lesznek rövidebbek az éjszakák.

Az idén ismét az okányi cserkészcsapat gyermekei hozták el a jó hírt, az endrődi betlehemesekkel. A hunyai gyerekek Soczó Géza hitoktató áldott munkájának eredményeként egy ezeréves karácsonyi-szilveszteri népszokást, a ma már teljesen kivészett regölést mutatták be, mely a legtöbbször Erdélyben, Moldvában és a Dunántúl határmenti megyéiben élt. A Vízkereszt jegyében (január 6.) áldotta meg a házat és az összes jelenlévőt Dr. Dénes Zoltán plébános úr. A meghitt pillanatok után a vendégek megkóstolhatták a tájház kemencéjében sült lekváros kiflit, melyet Lapatinszkiné Mariska néni és Rituperné Jolika néni készítettek el. Bízva a jövő évi folytatásban búcsúztunk vendégeinktől.

Regölés Hunyán

2007. december 31-én egy régi népszokást elevenítettünk föl, a regölést.

Sok évvel ezelőtt a fiatalok jártak házról házra énekelve, jókívánságokat mondva, az új párokat és az új évet köszöntve. Természetesen a gyerekek a jókívánságok fejében apró alamizsnákat kaptak, almát, diót, cukrot.

Még tavaly felvetette Szonda Pista bácsi, hogy jó lenne ha itt Hunyán ezt a népszokást felelevenítenénk. Az ötlet megvalósításában Soczó Géza hitoktató segített. Ő toborozta a résztvevőket az énekes játékhöz. Így december közepére összeállt a kis csapat, összesen 14-en. Az énekeket Szonda Pista bácsi tanította be, ő volt a vezetőnk. A zenészsünk pedig Molnár Albert tanár úr volt, aki tekerőlantjával igazán széppé tette kántálásunkat.

December 31-én, szilveszter napján útra keltünk, jártuk a falut. Kilencc helyre mentünk, ahol természetesen már vártak minket. Nagy öröm volt látni a háziak arcán a megatódottságot, netán még az örömkönnnyeket is. Mindenhol kaptunk valamit: almát, szalancukrot, sütit, és még sorolhatnám.

Nagyon jól sikerült a délelőtt, éreztük hogy ezzel a kis játékkal, az ezeréves dallamok megszólaltatásával egy olyan hagyományt elevenítettünk fel mely fontos része a magyar kultúránknak. Köszönettel tartozunk Pista bácsinak, Albert tanár úrnak és Géza bácsinak, akiknek együttes munkájuk nélkül ez meg sem valósult volna.

Elhatároztuk, hogy jövőre folytatjuk...

Hegedűs Bence

Gyoma néprajza

Rovászó Cs. Szabó István

A sertéstartás történeti, néprajzi adatai - VII. rész

Írásomban a sertésmakkoltatás gyomai emlékeit folytatom. „1853. okt. 23-án Bihar vármegyében Dobresth helységhez tartozó Kamerális erdő-ségben 12.000 holdból álló makkos erdőn, nagy makktermés mutatkozik, Tekintetes Darázs Pál bérlő Úr makkolásra 3000 db sertést fogadna télire makkolásra Szent György napig (ápr.24.) 2 Pfrt. Darabjáért sertéseket fogad, fél évestül kettő darab vétetik egy számba.” A kint háló sertésnyájának valamiféle védelmet találtak mindig zivataros időkre. Ilyenek voltak a termézetes enyhelyek, pl. érhajlat, sűrű nádas, szalmakazal oldala, de építettek ólakat is. 1756-ban egy határperből tudjuk, hogy az „egei földön az 1690-es évek elején építettek a sertéseknek ólakat, de ezeket a gyomaiak felgyújtották. Dinszós örminy a régen ott fenálló Disznó Kunyhótól kapta a nevét (ez utóbbi 1864-beli adat).” Félintenzív (félíg-meddig belterjes) tartásra utalnak a háznál épített sertéstartással kapcsolatos építmények. „1820. hagyatéki leltárból... az Ház minden hozzávalóval Disznóól, Tyúkól, Istálló 220 Frt., ...Disznóvályú 12 karajcz., 1843-ban egy Darab Fa Sertésól, tető nélküli, ugyanez vékonyas tetővel... 1821. Házunk háta megett a házhátújjához ragasztva egy kis Disznóóllat tsinált,... kettős Tögyfa Deszkából tsinált Disznóól egyvégiben, Hármás kis Disznóól romladozásban...”

„1837-ben Sertés Ól valamennyire fából és váguból, Szerszámtartó Kamara, két Szekérnek való Szin, egy Ló-istálló egy fedél alatt... 1843-ban Óles vágub és Fa Sertés Ól... 1835-ben egy Fa Sertés Ól hidlásolatlan, egy Sertéseknek való Vályú, 1846-ban Fa Disznó Ól, 1835-ben Tyúk és Disznóól egybe 2 Ól a hossza, másfél Ól széles... 1838. Kilentz Óles rongyos Sertés Ól, 1841. S a Fundusson (a telken) vann még harmadfél (két és fél) Óles Disznóól rovásból (fából) és egy negyedfél (három és fél) Óles Válogból... (rovásfa vastag bárdolt deszka tölgyfából) 1840. egy kettős Disznó Ól, váguból, egy fa Disznó Ól és esztríng (juhoknak fedeles karám) egy fedél alatt...három és fél Ól Sertés Ól Színnel hátújja vágub, eleje Tölyfa, deszkahidlás fél Ól benne... A fából készült disznóóllakat Erdély felől hozták készen, darabokban itt megvették a vásárokon, általában terményért, majd itteni ácsok, ügyes kezű parasztemberek összeállították, ezek voltak a hidasólak, mert falábakon álltak, az ürülék alácsurgott...ezeket csak hizlálásra szánt sertéseknek szánták. A tanyákon még az első világháború után

is előfordult, hogy két szalmakazal közé beteretelték a disznókat, elrekesztették őket, s a disznók összetörték a szalmát, átrágták, a szemeket megették (főleg sok szem maradt a „nyomatott cséplés” után, tehát amikor még lovakkal nyomtatták ki a gabonatermést), ezután ment a szalma a nagy jöszág alá. Egy-egy tanyán 30-40 éhes süldő törte-rágtá a szalmát, nimék hely odafijaltak a kazalközé.”

A hagyományos takarmányozásból jól ismert „csávát” Gyomán is ismerték, már a 19. század elejéről vannak róla írásos adatok; 1838-ból „Kilentz akós, Ót akós, 6 akós Csávás Kád...” a gazdasági udvarokban a tanyákon a kút mellett, vagy annak környékén állott egy 200 literes hordó (adat az 1930-as évekből) abban savanyították, azaz csáva volt (békéscsabai tótoknál pomije). Ez úgy készült, hogy két veder korpát, egy veder tengeri darát öntöttek a vízhez, de idekerült a mosogatólé, konyhai hulladék, s az elfogyott moslékot csávát mindjárt pótolták s folyamatosan rendelkezésre állott az „üdítő-savanykás” hig moslék, a disznók nagyon kedvelték nyári időben. Ez egyfajta takarmánytápanyag feltárási, étrendjavító hatású volt, mert áprilistól tengeritörésig ezek a süldők, malacok, csak legeltek, mást a csáváson kívül nem kaptak. Oláh István gazdánál nagy hordókba savanyították a mindenféle takarmányt, nyáridőben azt etették. A

ber elsejin vót egy esztendős ekkortájt a süldők nagyobb risze, ekkor fogták be a hizónak valót. Ettől kezdve karácsony tájáig meghízott. Gödörbe hizlálás vót öreg atyáink emlegettik, hogy a tanyákon ástak gödröket, homokot szórtak bele, beletették a süldöket, az osztán onnat csak akkor jött ki, mikor vágóra került. Ott hűvösöltek. De hát vót ennek ásva azír feljárója is. Kb. 2x2 méteres gödör vót ez, még a háború előtt lehetett látni ilyeneket a ballali hátrába pásztortanyákon.

Az emlékezet szerint Gyomán is „nagy döggel” jártak a sertéspestis vagy régeggi nevin sertésvész, sertésorbánc, „ezek a nagy nyári meleggel jöttek be. Úgy próbáltak videkezni a gazdák, hogy savanyú levét, borecettel, vízzel, egy kis mézzel keverve adták nekik. Ha meg sárvizes lett a disznó, tájuggyükeret húztak a fülibe. Ez lehúzta a sárvizet, amit a nyári hőség hozott a vízbe. Ha fíjalás után nem vetette el a poklát, akkor megszáritott sárgadinnyehajat darabolva adtak a moslíkjába. Ha a koca nem tudott tejelni, nem vót étvágya, nyershúst, vagy döglött tyúkot adtak neki enni, ez meghozta az étvágyát, meg a tejet. A saját pokláját (méhlepényét) nem ehetette meg, mer' akkor megette a malacait is. Rákapott.”

Cs.Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

KRISZTUS-KERESZT AZ ERDŐN

Megújuló útszéli kereszték Endrődön - I. rész

Az alábbi riport elhangzott az egri Szent István Rádióban január 12-én és 19-én

Tikovits Ernő: Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Szeretettel köszöntöm Önöket a zenei szerkesztő, Paróczai Bernadett és a technikus, Péteri Zsolt nevében is. A mikrofonnál Tikovits Ernő.

Mai kirándulásunkat egy példaértékű kezdeményezés bemutatásával kezdjük, mely során évente megújul egy-két kereszt Gyomaendrődön.

A műsor készítése során nem első alkalommal jutottunk el Gyomaendrődre. Tettük ezt eddig is azért, mert az Endrődi Tájháza vezetője, Szonda István lelkes védelmezője, állítója és felújítója a város út menti feszületeinek. Ezzel nincs egyedül, mint a most következő példaértékű kezdeményezésből kiderül, sokan érzik magukénak a település egyik vagy másik keresztjét.

2000-ben indult kb. az a felújítási hullám, ami azt eredményezte, hogy majd minden évben megújult egy kereszt itt Gyomaendrődön. Az első volt az Önöké?

Harnos Vince: Igen az első volt a miénk, és ez valahogy jó időben is kezdődött, mert azóta egyre több ember hiányolja, hogy az iskolájánál vagy az utca sarkán lévő keresztet felújítsák. Nagyon jól sikerült akkor és azóta már többet felújítottak.

Tikovits Ernő: Itt van a fényképe, igen.

Harnos Vincéné: Ez nem felújított kereszt, ez vadonás új tervezésű és gondozású kereszt, mert úgy gondoltuk, hogy mivel elég időssek vagyunk és Hunyán laktunk annak idején...

Tikovits Ernő: Hunyán..?

Harnos Vincéné: Hunya az egy kis település, egy 800 lelkes kis település, és ottan volt a határban egy nagyon gondozatlan kereszt. Nem tudom miért, olyan vágyat éreztem, hogy azt gondozás alá kell venni, kivertük a gázt belőle és rózsát ültettünk bele, azt gondoztuk. Amikor arra került a sor, hogy hát bekerültünk Endrődre, akkor hát legyen nekünk is saját keresztünk, és így, meg a vallásosságunk miatt is...

Tikovits Ernő: Meg már megszokta, hogy gondoz egyet, nem?

Harnos Vincéné: Meg is szoktuk, hogy gondozunk egyet, meg az, hogy saját magunknak, mert eléggé betegek voltunk és valamilyen reménykedve, hogy hátha a jó Isten ránk figyel és ad erőt, hogy gondozzuk továbbra is a mi saját keresztünket.

Tikovits Ernő: Azóta eltelt már idestova 7-8 év.

Harnos Vincéné: Hát igen, azóta is szépen rendbe van tartva, gondozva. Szonda István faragta, tölgyfából van faragva, Iványi László atya áldotta meg. Nagyon szép ünnepély volt rendezve hozzá, úgy százan voltunk a szentelésen, utána volt egy ebéd, vacsorába hajló.

Harnos Vince: Az nem fontos már, nem ezért csináltuk.

De ezt végső soron az, hogy az elmúlt évtizedekben a vallást igyekeztek kitörölni a lakosságból, az emberekből és úgy gondoltuk, hogy meg kell kezdeni valamit, mert erre szükség van az embereknél az életben, és Isten dicsőségére és őseink tisztelésére állítottuk ezt a keresztet, mert őseink is eléggé és mélyen vallásos emberek voltak és úgy gondoltuk, hogy ezzel Istennek is és őseinknek is adózunk.

Tikovits Ernő: Azóta sem bántották ezt a keresztet, ugye?

Harnos Vincéné: De, sajnos bántották, nem sokkal később teljesen lerombolták a körben levő kerítést, teljesen szétjéverték, és aki tette ezt a bűnténynek nevezett akármit, két hét múlva ugyanott elütötte egy autó és meghalt. Ugyanott a keresztnél. Ugy, hogy az Isten nem ver bortal, így mondják. Akkor újra helyreállítottuk és olyan érdekességek vannak, hogy egyik ember szétveri, a másik virágot hoz rá. Mert olyan is volt, nagyon sok alkalommal, hogy idegen virágot találtunk ottan, hogy nem a miénk, mert hát valaki vitte oda. De nagyon sok embernek a nézőpontja egészen más, mert, ahogy gondozzuk ottan, kapálgatjuk, vagy ott rendezgetjük, vagy virágot viszünk, nézzétek már, azt mondja, hát biztos itt halt meg nekik valaki, azért van a kereszt. Meg bohócna tartanak, meg leköpnék, mert vannak különféle megnyilvánulások a keresztrel kapcsolatosan. Szép, megvan, újra kell majd lakozni, mert eléggé eltelt az idő felette, de azóta is gondozzuk, meg hát szép.

Harnos Vince: Nagyon örülünk annak, hogy ennyire felújultak a szobrok visszaállítására és a kereszték újraállítására. Sok helyen részt veszünk rajta, vidéken is, ez vidéken is elindult, mert annak idején vidéken is megjelentek ezek az újságban a keresztállítás. Pest környéken és máshol is hívtak fel bennünket, hogy hát ott is vannak ilyen szentelések, Nógrád megyében, és akkor elmentünk és megnéztük azokat is, ott voltunk.

Tikovits Ernő: Említették Szonda István nevét, aki faragta a keresztet, ő tölti majd be itt azt a lyukat, amit azoknak kéne, akik ezt állították, vagy felújították a keresztet. Szép számmal eljöttek, de mindenki nincs itt. Nem tudom időrendben a következő...

Szonda István: A következő kereszt a sorban a Gonda kereszt. A kereszték nevei mindig az állítató családok szerint határozódtak meg. Az Endrőd külterületén, Nagylapos után, egy úgynevezett Varjasi részen található a volt me-

zőtúri út mellett. Amikor kint jártunk, teljesen benőve gazzal, fa átnőve, szinte keresztbe az öntvényen...

Tikovits Ernő: Ez egy vaskereszt.

Szonda István: Ez egy öntöttvas kereszt, igen, 1920-30 körül állították, ezt most pontosan nem tudom. Egy idős nyugdíjas ember, Varga László nevét mindenképpen el kell mondani, aki gondolt egyet és kibiciklizett napokig, hetekig egy kis fűrésszel és megsza- badította ezt a szép emléket és hát azóta is áll kint a Varjasi pusztán. Ugye a település ott már megszűnt, szinte egymaga hirdeti, hogy itt valamikor hívó emberek éltek.

Tikovits Ernő: Akkor a következő kereszt, a Polyákalmi...

Szakálos Tiborné: Szakálos Tiborné vagyok, a Polyákalmi keresztnek vagyok az elindítója, ahol az iskolám volt, és hát megvolt az alapja, ilyen téglából. '36-ban épült az iskola, akkori téglából megvolt, akkor épült a kereszt is. Csernus Mihály atya csináltatta az iskolát is, a keresztet is. De viszont be volt növe dudával, meg az alap volt meg csak, a téglalap, mindent elloptak róla, a keresztet, a corpust, mindent, mindent. És akkor én egyet gondoltam, szóltam az osztálytársaimnak, hogy benne vannak-e, segítenek-e, abban, hogy támogatnak, mert hát ez költségben volt ugye, mindent kellett venni hozzá. Hát nagyon sok benne volt, különösen a helybeliek és akkor másik évben lett felszentelve. Az atya volt kinn, Iványi atya szentelte fel, akkor nagyon szép ünnepség volt ott, nagyon sokan voltunk és nagyon örülök neki és mondtam akkor az osztálytársaknak, hogy ez legyen egy búcsújáromhely most már. Mert hát én nagyon sokat kimegyek és sajnos el is érzékenyülök.

Tikovits Ernő: Ki sem kell mennie, hogy el tessék érzékenyülni..., miből is van ez a kereszt?

Szakálos Tiborné: Ez a kereszt 1936-ból származik, majdnem százéves lesz, téglából van az alapja, szedtek le belőle, mert nagyon magas volt és leszedték, mert porhanyósodott már az a téglák, akkor ki kellett ott bontani orgonabokor, fák közül, mindent ki kellett bontani és utána énnekem egy osztálytársam csinált vasból keresztet, Szonda Pistitől pedig kaptuk a corpust. Mert valaki találta a temetőbe, ott földbe és az a férjem, Szakálos Tibor rendbehozta azt a corpust, nagyon szépen megcsinálta és azt tettük fel a keresztre, meg van rajta tábla is. Ez a faluhoz 9 km-re van, a tanyavilágban, ahol kövesút se nincs, semmi...

Tikovits Ernő: Milyen gyakran jönnek ott össze, végülis lett ebből egy ilyen találkapont, búcsújáróhely idézőjelben.

Szakálos Tiborné: Hát, sajnos ezt akartam mondani, hogy én még misét is szolgáltattam azokért a polyákalmi iskolásokért, meg lakókért, de sajnos mondtam nekik, hogy minél többet szeretnék velük vagy a keresztnél, vagy a templomudvarban találkozni. De hát ritka aki eljön, sajnos ritka. Mi minden héten kimegyünk és viszünk virágot. Arra van földünk és a férjem nem tud úgy kimenni a határba, hogy a keresztet el ne menjen. És én nagyon hálás vagyok neki.

Tikovits Ernő: Akkor a következő?

Szonda István: A következő a tájház-kereszt. Ez egy érdekes variációja a keresztállításnak, ugyanis az öreg temetőben előkerült egy régi, 19. század közepi öntöttvas feszület és ez bekerült a múzeumunkba. Úgy gondoltuk,

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.”

Kós Károly, 1925.

Éles vita az ÁrpádHír tévében

www.arpadhir.hu

Dr. Latorcai János és dr. Halász József személyében 2008. január 17-én két érdekes vendége volt a Magyar Sorskérdések című, csütörtök esténként 19 órától az ÁrpádHír Világtelevízióban zajló vitaműsorban.

Patrubány Miklós, Rácz Sándor és Haefler András vendégeikkel egy-egy órán keresztül feszegették azt, ami egy hónappal korábban, 2007. december 17-én a budapesti parlamentben történt, amikor 325 képviselő megszavazta a Magyarország jövőjét döntően befolyásoló lisszaboni szerződést, anélkül, hogy annak több-száz oldalas szövegét olvashatta volna.

A Magyarok Világszövetségének elnöke hazaárulásnak nevezte a lisszaboni szerződés olvasás nélküli ratifikálását: „December 17-e óta, amikor ilyen mértékűvé vált a hazaárulás, - hogy megszavazom az ország jövőjét döntő módon befolyásoló szerződést, olvasatlanul, - attól a perctől kezdve számomra a magyar országgyűlésben egyetlen képviselő csoport maradt, amelynek legitimitása van, és amelynek erkölcsi alapja van ott még megjelenni és egyetlen fillért is elfogyasztani a magyar közpénzezből. És ez a tisztelt kereszténydemokrata frakció. Kérem, fogadják őszinte elismerésemet.”

Dr. Latorcai János, az Orbán-kormány egykori minisztere, jelenleg a KDNP frakció tagja, azzal érdemelte ki a műsor figyelmét, hogy ötödmagával volt bátorsága az országvesztéssel felérő eljárás elleni tiltakozás jeléül NEM-mel szavazni.

Az ex-miniszter látványosan védelmébe vette Orbán Viktort és párttársait: „Messzemenően és a legmesszebbmenően tiltakozom az ellen, hogy a jobboldal vezető erejének bármelyik tagját, egy ilyen adás keretében egy ilyen leegyszerűsítő és megalázó jelzővel, mint hazaáruló bélyegezzünk meg.”

Szünet után, a műsor második felének vendége, Dr. Halász József ismertette a lisszaboni szerződés részleteit, kiemelve, hogy mind a mai napig nincs meg a lisszaboni aláírással módosított EU szerződés szövege, hiszen Lisszabonban, és azóta is, csak a módosító indítványokat nyomtatták ki, több száz oldalon. Kifejtette, hogy a lisszaboni szerződés ratifikálása egyenértékű Magyarország elvesztésével. Kritikáját tizenkét pontban foglalta össze:

1. Minden magyar termék (benne a termőföld) elvesztése - EUM 26. cikk
2. A nemzeti termékek védelmének elvesztése - EUM 34., EUM 35., EUM 63., EUM 101. és EUM 107. cikk
3. Pénzügyi függetlenség elvesztése - EUM 282. és EUM 295. cikk
4. Kereskedelmi függetlenség elvesztése - EUM 106. és EUM 207. cikk
5. Vám elvesztése - EUM 28. cikk
6. Az önálló adópolitika elvesztése - EUM 110. cikk
7. Külügy és hadügy elvesztése - EUSZ 18. cikk
8. Önálló jogalkotás elvesztése - EUM 288. cikk
9. Közigazgatás elvesztése - EUM 7. cikk
10. Belbiztonság elvesztése - EUM 88. és EUM 89. cikk
11. Igazságszolgáltatás elvesztése - EUSZ 19. és EUM 86. cikk
12. Magyarország kinyitása minden idegen előtt és bezárása az Unió kívülre szakadt minden magyar előtt - EUM 49. cikk

A műsorban többször elhangzott, hogy senki nem adott a parlamenti képviselőknek felhatalmazást az ország szuverenitásának ilyen mértékű csonkítására.

A lisszaboni dokumentumok az Európai Uniót eufemisztikusan a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségnek nevezik.

Ezzel szemben dr. Halász József következtetése, hogy az EU nem összehangol, hanem összemos, az európai nemzetek önállóságát teljes egészében elveszi.

Mi Európát akarjuk, de nem azzal a gyarmatbirodalmi fölépítéssel, amit az EU jelent - mondta a vendég.

A teljes vita megtekinthető az ÁrpádHír Világtelevízió honlapján www.arpadhir.hu a 2008. január 17-i műsorban.

MVSZ Sajtószolgálat

Forrás: www.nemzetihirhalo.hu

hogy ez egy olyan emlék, amit nem szabad bezárni a raktárba vagy vitrinekbe, hanem vissza kell adni az embereknek, hogy újra használják, újra egy szakrális pont legyen a településen és így a múzeum előtt egy korabeli talapat rekonstrukciójára felállítottuk ezt a feszületet, megszentelte a plébános úr és azóta is működik mint szakrális kis emlék.

Tikovits Ernő: Az van ráírva, hogy a keresztfához megyek, mert máshol nem lehetek nyugodalmat lelkenek. Pedig ez egy vas kereszt...

Szonda István: Hát vas kereszt, igen, de ugyanazt a cél szolgálja, mintha fából lenne.

Tikovits Ernő: Ez volt a negyedik, az ötödik?

Szonda István: A tájház-keresztet követte, vagy majdnem egy időben a helyi plébános kezdeményezésére visszaállították a halászkörszertjét a mezőtúri kivezető útnál.

Tikovits Ernő: Iványi László atya a halászkörszertjének felújítását vállalta.

Iványi László: Ezt nevezik Hegedűs-keresztnek is, többféle elnevezés van. Azért nevezik Hegedűs-keresztnek, mert a tulaj-

donos, akinek a telkén áll a kereszt, Hegedűs Miklósnak hívták, meghalt már. Hát amit lehet róla tudni... Egyik volt régi tanítványom utánajárt és ő készített egy ilyen tanulmányt is az endrődi kereszt történetéről. Ő ezt írta a tanulmányában: 1823-ban állították a halászkörszert, a község viselte gondját. 1855-ben a halászkörszertet megújították. Ezeket az adatokat, azt írja, hogy a nagykönyvből gyűjtötte ki, tehát ez a plébániai História Domus. Mint hallottam - írja tovább Szilvi - ez a kereszt az 1800-as években a templomzúgi régi temetőnek a keresztje volt. A Körös szabályozásával, az új utak építésével csak a kereszt maradt meg, a temetőt megsemmisítették. Néhány évvel ezelőtt még Hegedűs Miklós kertjében állott, ám ott már nem találtam, amikor kutattam utána, csak a helyére bukkantam rá - írta ez a leányzó. Azóta viszont ezt a keresztet visszaállítottuk, fölállítottuk. Hegedűs Miklós közben elhalálozott, a fia megörökölte a házat, meg a telket, majd eladta és utána került egy új tulajdonoshoz, aki meg nem is tudott róla, hogy ott néhány négyzetméter - mert olyan csücsökbe jön tulajdonképpen ez a porta ott

ki az úthoz, tulajdonképpen tényleg egy ilyen éles csücsök, egy nyíl a teleknek a vége, s ott néhány négyzetméter szerencsére az egyházközség nevére van írva a földhivatalban és azon áll ott a kereszt. Hát akkor volt némi probléma, mikor kiderült, hogy az a néhány négyzetméter nem az új tulajdonosé, hanem az egyházé és föl akarjuk állítani a keresztet, de utána átbeszéltek, a földhivatal is kiszállt, kimérték, utána megnyugodott mindenki.

Na most, gondolom, hogy a többi kereszt történetéből is kiderült, hogy általában az úgy működik, hogy egy vagy két család, vagy valamilyen közösség vállalja a keresztnek a felújítását és költségét és ez is így történt. Gellai László és családja és barátai, a rokonsága vállalta. 2003-ban fel is állították a régi helyére. Megnéztem a bejegyzést a História Domusban, pont akkor volt a képviselőtestületi választás. A búcsú utáni vasárnapon, 2003. november 9-én volt az új képviselőtestületnek a fogadalomtétel a templomban, vagy az eskütétele. Utána kimentünk a helyszínre és akkor történt az újraállított keresztnek a megáldása. (folytatjuk)

Endrőd története.

Régi írások alapján összeállították az endrődi tanítók. (2.)

Sztankovics plébános nagy buzgalommal fogott hozzá a templom megújításához és az iskolai tanítás rendszeresítéséhez. A tanítók gyorsan változtak. 1733-ban Kovács András, 1736-ban Nida Péter, 1741-ben Kelemen Péter oktatták az endrődi iskolaköteleseket.

Az első jegyző: Zámboki István halála után a kántortanítói és jegyzői hivatalt külön választották. Zámbok utóda Nidda János volt, aki 60 éves korában 1743-ban halt meg. Az új jegyző: Sternecky János nem sokáig igazgatta a községet, mert 1746 július 18-án a Körösbe fult. Utódául Tezarovics Mihályt választották, akit 1754-ben Vámosy György követt.

A forrásmunkák szerint az első bíró 1731-ben Molnár György volt, akinek utódául 1732-ben Hornok Andrást választották.

1736-ban Fábry Jakab nagyváradi püspöki helynök engedélyt adott az endrődieknek, hogy Mastala János templom-gondnok és valószínűleg egyházi által más hitközségekben is alamizsnát gyűjthessenek a templom javítási költségeire. – Az első évtized utolsó éveiben nagy pestis pusztított az országban, mely nem kímélte Békésmegyét, így Endrődöt sem. A lakosság a közelgő járvány s a pusztító „marhadög és jégverés” ellen fogadalmat tett, hogy Gyümölcsoltóól Karácsonyig a szombaton délutánt megülik. A püspökség úgy hagyta jóvá a fogadalmat, hogy az csak azokat kötelezi, akik tették. A lakosság ennek ellenére több mint 150 éven át megtartotta az ősök buzgóságát hirdető, szép fogadalmat. Ugy látszik, a jó Isten szívesen fogadta az endrődi nép privát fogadalmát, mert míg 1739-ben dúló pestis-járvány Gyulán a lakosság felét, magát a plébánost is elragadta, ugyanakkor Endrődön csak 33-an haltak el a rettenetes betegségben.

A fiatal endrődi hitközséget gyors egymásutánban először 1742-ben, majd 1746-ban meglátogatta gróf Csáky Miklós püspök és először 135 férfi, 122 nőnek, másodszer 76 férfi és 85 nőnek szolgáltatva ki a bérálás szentségét. Második alkalommal áldotta meg a 6 mázsás Szent Imre harangot, amelyet Mokány Ferenc birtokos hagyatékából vásároltak.

A bírói tisztséget 1744-ben Bacsa János, 1745-ben Szerző Pál, 1746-ban Hornok Ferenc, 1747-ben ismét Bacsa János, 1748-ban Szabó András, 1749-ben Kapus György viselték. Az 1748-iki himlőjárvány többeket elragadott a hivek sorai-

ból, így a gyűjtő Mastala János egyházi is, kinek utóda Hlatki Ferenc volt.

1753-ban február 8-án 46 éves korában halt el a község és egyház nagy restaurátora: Sztankovics János plébános. Temetésén Békésvármegye összes élő papjai jelen voltak. A régi templom alá temették el. Méltó és igazságos dolog, hogy a mai és későbbi nemzedék a hála és kegyelet érzését táplálja e kiváló lelkipásztor emléke iránt, akinek renkívüli szorgalma, előrelátó bölcsessége az új település megerősödését és állandósulását eredményezte.

Utóda a felvidéki tót anyanyelvű Labcsánszky György lett.

E magyarul szorgalmasan tanuló új plébánost a hivek, különösen a tót ajkúak nagy örömmel fogadták. A következő évben: 1754 augusztus 24-én nagy esemény történt Endrődön. Gróf Forgács Pál püspök megbízásából „canonica visitációt” tartott községünkben Alapi János kanonok, középszolnoki főesperes. Ez a közigazgatási hatóságokkal együttesen tartott egyházi vizsgálat kiterjedt a hitközség egész ügykörére s hiteles felvilágosítást nyújt az akkori állapotokról.

Kivonatolva ismertetjük alábbiakban a felvett jegyzőkönyvet: A kegyuraság 1751-ben – még Sztankovics plébánossága alatt szilárd anyagból kezdte felépíteni az új (nem a mostani!) templomot. Az építkezés befejezése csak 1753-ban ment végbe részint a templom jövedelméből, részint a hivek adományából. A kegyuraság a Köröstől távolabb akarta építtetni az új templomot, de a la-

kosság erősen ragaszkodott ahhoz, hogy a régi helyen, a folyótól alig 8 lépésnyire épüljön. Természetesen ennek az lett a következménye, hogy áradások alkalmával állandó rongálásnak volt kitéve az épület. A Szent Imre herceg tiszteletére szentelt templom hajója mennyezetes, a szentélye bolthajtásos, a tetőzete zsindelezett volt. A szilárd oszlopokon és bolthajtásos nyugvó kőrön már orgona is díszeskedett. A templom belseje nagyon szegényes volt. A festett fából készült egy oltáron kívül néhány pad, ócska baldachin (mennyezet), hat lobogó két Mária szobor, s a szentély falán egy fakertes Mária-kép alkotta a felszerelést. Még öröklámpa sem volt. A szentségtartó és áldoztató kehely aranyozott rézből készült. A templom jövedelme – perselyezésből és harangozásból igen csekély, évenként alig 20 rénusforint volt. – Ugyanekkor rendezték a plébános jövedelmét is, amely legnagyobb-részt természetbeni szolgáltatásokban nyilvánult úgy az uraság, mint a hivek részéről.

Plebános kérésére az uraság elrendelte, hogy a templom közelében levő tűzveszélyes rozzant házak és dűledező iskola eltávolíttassanak. Terve vették az új iskola építéssel egyidejűleg a két szobából álló paticsból készült, rogyófélben levő paplak ujjáépítését is.

Ugyanebben az évben nagy személyzeti változások is történtek a falu vezetőségében. Új kántor és tanítóvá választották egy személyben Veréb Mihályt, aki még 1753-ban jött Endrődre. A már említett új jegyző: Vámosy Györgyön kívül új bírása is lett a községnek Mikó Gergely személyében. – A paplak és iskola építése 1755-ben, az új jegyzői lakás 1758-ban történt. Részint a plebániái, részint a községközi iratok élénken élénk tárják az akkor élő ősök vallásos érzületét, hitükhöz való mély ragaszkodását és áldozatokban megnyilvánuló templom szeretetét. (Ennek bizonyosságául kivonatolom Hegedüs Albert és öreg Timár Mátyás 1758-ban keltezett végrendeletét: Hegedüsé: 1. Tiszt. Plebánusunknak egy harmat fő öszöt szentmise szolgálatokra lelkemért. 2. Váradai és Radnai Tiszt. Pátereknek két-két rénusforintot szentmise szolgálatokra. 3. Aradi Tiszt. Pátereknek Egy-Egy-forintot ugyan sz. misékre 4. Boldogságos Szűz képünkre két forintot. 5. Endrődi templomunkra két forintot.

6. János és Mihály útseimnek hagyom két szilai öszömnek a fiait mikor elruják őket anyái.”

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Móra Ferenc:

REGE A CSODASZARVASRÓL

Száll a madár ágrul ágra,
Száll az ének szájrul szájra...

Ahogy a madár száll ágról ágra, úgy száll szájról szájra a magyarok származásának mondája. Az apa elmeséli fiának, az később az ő fiának. Egyszer majd ti is elmeséletek utódaitoknak, honnan jöttünk, hogyan kerültünk ide ebbe a szép országba.

Hallgassátok meg!

Hol volt, hol nem volt, messze napkelet felé, volt egyszer egy híres-nevezetes fejedelem, akit Nimródnek hívtak. Száz gulyása, ezer csikósa, tömérdek nyája, ménese volt ennek a fejedelemnek. De ő nem azokra volt büszke, hanem két fiára. Hunornak hívták az öregebiket, Magyaroknak a fiatalabbikat. Egyformán derék, jó növésű legény volt mind a kettő. Sas a szemük, villám a kezük.

Nagy vadászember volt Nimród, s akármerre űztek, kergette a vadat, mindenfelé elkísérte a két fia.

Mondta is neki a felesége, Enéh királynő:

- Nem jó vége lesz annak, uram királyom, ha te úgy rákapatod a gyerekeket a vadászatra.

- Ahogy az Isten akarja - felelt mosolyogva az öreg fejedelem. - Én már csak annak örülök, hogy nem kell már azokat féltetni a vadállattól se, mert azzal is elbánok.

Később a fiúk apjuk nélkül is elmentek vadászni.

Egyszer éppen apjuk országának a határán vadászgattak kísérletükkel. Ötven deli levante kísérte Hunort, ötven nyalka legény Magyarot. Sok madarat halomra nyilaztak, dárdájuk számtalan vadat leterített.

A két testvér már éppen hazafelé készülődött, mikor hirtelen egy gímszarvas bukkant fel előttük. De olyan ám, amilyent még sohase láttak. Fehér a szőre, mint a hó, ragyog a szeme, mint a gyémánt, ágas-bogas két szarva pedig egymásba fonódva olyan, mint a koszorú.

- Ezt már csak nem hagyjuk itt! - kiáltott Hunor, lovára pattanva.

- Legjobb volna elevenen elfogni és hazavinni édesanyánknak! - Azzal felszökött paripájára Magyar is. Hajrá, száz vitézükkel utána a csodaszarvasnak! Arkonbokon keresztül, hegyről le, hegyre fel, sűrűből tisztásra, mezőről berekbe.

Reggeltől napszállatig nyomában voltak, de csak nem érték el a szarvast. Mikor már úgy volt, hogy mindjárt elfogják, nagyot szökkent a gyönyörű állat, s egy locsogós, mocsaras ingoványban végképp elveszett a szemük elől.

A daliák egymásra néztek.

- Szeretném tudni, bátyám, hová kerültünk - szólalt meg Magyar.

Körülnéztek, s csodaszép tájéket láttak maguk körül. Selyem a füve a legelőnek, mézes a gyümölcse a fának, az erdőben seregestül az őz, nyüzsög a folyóban a hal.

- Hej, öcsém, szeretnék én itt sátrat verni! - sóhajtott Hunor.

- De megszakadna apánk, anyánk szíve, ha többé nem látnának bennünket - felelte Magyar.

- De látnak ám! - fordította hazafelé Hunor a lova fejét. - Szüleinkhez hazatérünk, szándékunkra áldást kérünk!

Haza is ment a két testvér az öregekhez. Nimród fejedelem helyben is hagyta szándékukat, csak Enéh királyné sopánkodott:

- Jaj, édes gyerekeim, mi lesz belőletek azon a vadon helyen? Ki főz nektek ebédet, ki mossa ki golycsurhatókat?

- Majd csak ad az Isten arra is valakit - biztatta az öreg fejedelem a feleségét. Csakugyan adott is. Mire a fejedelem fiai a száz vitézzel visszatértek a szigetre, már messziről vidám muzsikaszó és ének fogadta őket. Egy szomszéd fejedelemnek, Dúl királynak a két lánya mulatott, mind a kettő ötven-ötven lánypajtásával. Táncoltak, bújócskáztak, libegtek-lebegtek a holdfényben, mint liliumvirágok a szélben.

Hunor és Magyar összenéztek a vitézekkel.

- No, fiúk, lesz már, aki főzön, mosson ránk! Ebből lesz csak nagy lakodalom!

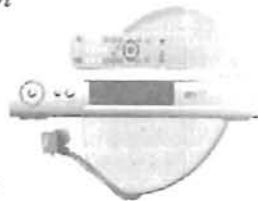
Ugy is lett! Közibük vágattak, minden legény a nyeregébe kapott egy lányt, és azt mondta neki:

- Én az urad leszek, te a feleségem. Ásó-kapa válcszson el bennünket egymástól.

Hunornak és Magyaroknak a két királynő jutott. A helyet pedig megfelelték egymással. Napnyugati fele jutott Hunor népének, s azok voltak a hunok. A keleti fele jutott Magyar levanteinek, s ezeknek utódjait nevezték magyaroknak. Az országot Szittyországgnak. Ez a szép monda pedig szálljon tovább is szájról szájra.

MŰHOLDAS, FÖLDI ÉS WiFi antennák

Digitális műholdvívő már
14 900 Ft-tól

UPC Direct
NÉZZÜK A MINŐSÉGET

Széles választékkal és kedvező árakkal
várjuk az érdeklődőket.

Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

BÉKÉS MEGYE KÉPVISELŐ-
TESTÜLETÉNEK ELNÖKE
5601 Békéscsaba, Derkovits sor, Pf.: 118
Telefon: 66/441-156, Telefax: 66/441-609

Újjászületett a Munkácsy Mihály Múzeum

*Újjászületett a Munkácsy Mihály Múzeum:
korszerű kiállítóterek, modern eszközök segítik
a múlt megismerését*

A világ legnagyobb Munkácsy gyűjteményével rendelkező megyei fenntartású múzeum óriási átalakuláson ment keresztül, nemcsak megszépült, hanem újjászületett. Az interaktív eszközökkel felszerelt új kiállítóterek kivételes élményt nyújtanak a látogatók számára. A kilenc eredeti Munkácsy festményt és hét grafikát, több mint négyszáz értékes relikviát őrző múzeum egyik legnagyobb különlegessége a kis Jeanne című festmény, melyet közadakozás segítségével sikerült megszerezni. A kis Jeanne-t január 17-től tekinthetik meg az érdeklődők.

Magyarországon itt látható először szemüveg nélkül nézhető 3D-s film, mely a Körösök világát mutatja be. A természettudományi kiállítás újdonsága még a 3,2 méter hosszú és 1 m magas édesvízi akvárium, melyben ritka, védett halak láthatók. A régészeti kiállítás 8000 év legjelentősebb kincseit mutatja be az őskortól a népvándorlás és honfoglalás korán át a középkorig. A kiállításokon megismerhető a sokszínű Békés megye kialakulása, története, Európában egyedülálló kulturális gazdagsága. A hangos tárlatvezetés még élvezetesebbé teszi a kiállítás megtekintését, hiszen olyan értékes információk hallhatók, melyek nemcsak a kiállítás megértését segítik, hanem rámutatnak mélyebb összefüggésekre is. A kiállítótermekben lévő érintőképernyős terminálok további információkat nyújtanak az érdeklődők számára. A múzeum izgalmas kikapcsolódást kínál a gyerekek számára is, hiszen a kézműves műhelyekben mindenki kipróbálhatja a gyékény- és szalmafontást, fazekasságot, tűzzománckészítést. Múzeumlátogatással egybekötött tanórák megtartására is van lehetőség az iskolák számára.

Békés megyében a kis Jeanne

Az elmúlt év egyik nagy sikerének nevezte a kis Jeanne Békés megyébe érkezését Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke. Munkácsy Mihály alkotásának megszerzéséért összefogott az egész megye, így gyorsan összegyűlt a kép megvételéhez szükséges 27 millió forint.

A svájci képtulajdonos nyáron határozta el, hogy eladja a festményt. Először a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumnak ajánlotta fel a híres festő Magyarországon eddig ismeretlen alkotását százezer euróért. A kulturális minisztérium ötmillió, a Nemzeti Kulturális Alap hárommillió, Békés Megye Képviselő-testülete, Békéscsaba önkormányzata, a Csaba Center és a Hungaropharma egy-egy millió forinttal járult hozzá ahhoz, hogy a kép a múzeumba kerüljön. A megyei fenntartású múzeum és a Békés Megyei Hírlap kezdeményezésére gyűjtés indult a hiányzó pénz megszerzéséért. A vállalkozók és a civil társadalom is megmozdult a kis Jeanne-ért.

Az iskolások egyforintosokat gyűjtöttek, művészeti együttesek koncerteket szerveztek a nemes ügy érdekében. Több mint ezer adományozó segítette, hogy a festmény abba a városba kerüljön, ahol Munkácsy Mihály asztalos inasként dolgozott.

A nagyközönség január közepétől tekintheti meg a kis Jeanne-t, amely a 9. Munkácsy-kép a közgyűjtemény tulajdonában.

Domokos László
országgyűlési képviselő

A Magyar Kultúra Napja

*A Magyar Kultúra Napját
1989-től Kölcsey Ferenc Him-
nusz című művének születésnap-
ján, január 22-én ünnepeljük.*

*A Himnusz egyik legfonto-
sabb nemzeti jelképünk, mind-
annyiunk közös kincse, a magyar
kultúra része. Ez a kultúra kéz-
zelfogható erő, közös örökség. A
múltból kapjuk, közösen gyara-
pítjuk és a jövőnek örökítjük át.
Így sikerült megőrizni a falvak
hagyományát, a nép ajkán szüle-
tett dalokat, a keze által formált
eszközöket, a kúriák és kastélyok
köré szerveződő műveltséget és az
anyanyelvet. A nemzeti kulturá-
lis értékek megőrzése, ápolása és
terjesztése közös feladat. Ezeket
kell továbbadnunk az utánunk
következő nemzedéknek, hiszen
ez a kultúra nem csak tudást,
műveltséget hordoz, hanem er-
kölcöt is.*

*Éppen ezért mindenki szá-
mára hozzáférhetővé kell tenni
a múlt és a jelen műalkotásait,
könyveit, festményeit, zeneda-
rabjait, hogy mindenki hozzáfér-
hessen a nemzeti hagyomány és
a legkorszerűbb műveltség min-
den eleméhez.*

*A Magyar Kultúra Ünnepe-
nek békés megyei nyitányaként
kitalarta kapuit a látogatók előtt
az újjászületett Munkácsy Mi-
hály Múzeum. A nagyközönség
megismerheti Békés megye ér-
tékeit: a világ legnagyobb Mun-
kácsy-gyűjteményét, azokat a
megyéhez kapcsolódó, ránk jel-
lemző, maradandó kincseket,
melyek szintén nemzeti kultú-
ránk részei. Őrizzük és védjük
a múlt és jelen kultúráját a jövő
számára!*

Domokos László

Szarvas, Gyomaendrőd,
Békésszentandrás, Kardos,
Kondoros, Hunya, Csabacsüd,
Örménykút
országgyűlési képviselője

Kölcsey Ferenc: Himnusz

Isten, áldd meg a magyart,
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel;
Bal sors akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Meggűnhődte már e nép
A múltat s jövőndöt!

Őseinket felhozád
Kárpát szent bércére,
Általad nyert szép hazát
Bendegúznak vére.
S merre zúgnak hajjai
Tiszának, Dunának,
Árpád hős magzatjai
Felvirágozának.

Értünk Kunság mezein
Ért kalászt lengettél,
Tokaj szőlővesszein
Nektárt csepegtettél.
Zászlónk gyakran plántálád
Vad török sáncára,
S nyögte Mátyás bús hadát
Bécsnek büszke vára.

Hajh, de bűneink miatt
Gyúlt harag kebledben,
S elsújtád villamidat
Dörgő fellegedben,
Most rablól mongol nyilát
Zúgattad felettünk,
Majd töröktől rabigát
Vállainkra vettünk.

Hányszor zengett ajkain
Ozmán vad népének
Vert hadunk csonthalmain
Győzedelmi ének!
Hányszor támadt tenfiad
Szép hazám, kebledre,
S lettél magzatod miatt
Magzatod hamvvedre!

Bújt az üldözött s felé
Kard nyúl barlangjában,
Szerte nézett, s nem lelé
Honját a hazában,
Bércre hág, és völgybe száll,
Bú s kétség mellette,
Vérözön lábainál,
S lángtenger felette.

Vár állott, most köhalom;
Kedv s öröm röpkedtek,
Halálhörgés, siralom
Zajlik már helyettek.
S ah, szabadság nem virul
A holtak véréből,
Kínzó rabság könnye hull
Árvánk hó szeméből!

Szánd meg, isten, a magyart
Kit vészek hányának,
Nyújts feléje védő kart
Tengerén kínjának.
Bal sors akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Meggűnhődte már e nép
A múltat s jövőndöt!

Cseke, 1823. január 22.

Irodalmi oldal

A költő nem tévedhet

Egy kép néz le a szoba faláról... Egy rézkarc, Baranyai Ferenc készítette, Darázs király a címe... Nagy László verse és Kondor Béla képe ihlette...

Régi emléket idéz...

Dunántúl napfényt és felhőket kergető tavaszát 1990-ben... élesen metsző szeleket a Veszprém megyei Ajka térségében, Iszkáz határában. Pattogó rügyeket, virágzó ágakat, zöldellő dombokat, amint összeérnek kékkel- arannyal, és hozzák magukkal a költő sodró erejű képeit- sorait. „Gondoltál-e a tömör virágszobrokra, / az akarat műveire, márgavörös hegyoldalak/ izzó alakjaira, almavirág- mőzeseire, / kökényfák habzó méneseire, a duzzadó aranyeső/ léda- ölére ahogy renget ady-hajú árnyat!”

Aztán a kép kinagyítódik... Iszkáz... Nagy László Emlékház... a bolgár szoba, aminek fafaragásos bútorait, berendezési tárgyait a bolgár kormány építtette... átnyújtva – megidézve -az oda látogatóknak- egy csöppnyi bolgár(balkáni) hangulatot... kultúrát... ezzel adózva a költő, Nagy László emlékének, aki ismerője és szakavatott fordítója is volt Bulgária irodalmának. A szoba középpontjában fából faragott napkorong áll, sugarai mozdulatlanágukban is ontják a fényt, a meleget... azt az energiát, amelynek áradását, lüktetését a költő versei kapcsán is jól érezkelhetünk.(Például az előbb idézett Művem a Tavasz vagy Szépasszonyok mondókái Czábrielre, Bolgártánc, A versmondó, József Attila!, Rege a tűzről és a jácintról c. művekben, hogy csak néhányat említek...)

Nagy László alakját most mégsem művein keresztül szeretném felidézni, hanem egy - a televízióban is levetített - portréfilm, A költő nem tévedhet segítségével. Igaz, ebben is hallhatunk verseket Nagy László tolmácsolásában. Kormos István készítette az interjút, melynek részleteivel emlékezünk az ez év januárjában már harminc éve halott költőre.

A költő nem tévedhet
- részlet -

Kormos István: Azt, hogy költő vagy, ki tudod-e mondani?

Nagy László: Nem szoktam kimondani. Hivatalos papírokra ráírom, hogy író a foglalkozásom.[...] Egyébként azt szoktam mondani, hogy festő vagy műfordító.

K.I.: Van egy másik emlegetett szava a pályádnak, és majdnem nevelés szava, az, hogy ihlet. Mi az ihlet?

N.L.: Igen, szoktak bennünket csúfolni: most van ihletben a költő. Én ritkán használom ezt a szót, az ihletet alkalmas lelkiállapotnak tartom versírásra. Az a tapasztalatom, hogy verset is csak jókedvvel és erővel tudok írni. Olyankor is, amikor keserű, szomorú verset kezdek.

K.I.: A játékra van-e erőd, képességed, vagy úgy érzed, hogy csak a sorskérdésekkel foglalkozhat a költő?

N.L.: Az igazi költő nemcsak azzal foglalkozik, játékosan is lehet egyébként sorskérdésekről írni. Örökölttem játékoságot, humorérzékét, sajnos, nem tudtam eléggé kihasználni. Most, hogy bölcsőbb lettem, tudok mulatni magamon is, másokon is, így is tudok játszani. De magában a versben, a vers felépítésében is alkalmazni

tudom a játékot.

K.I.: Hogyan építed a verset, hogyan írsz!

N.L.: Sokszor egyetlen szóból is tudok verset írni. Köréje rántok sok mindent. Kosztolányi szerint a legszebb magyar szavak: vér, gyöngy, kard, szív... Én minden ilyen szóból tudnék külön verset írni. Egyetlen szóból, egyetlen felöltött versorból is lehet ilyen költemény. Egy-egy sort sokáig hordozunk magunkban, egyszer csak megérjük, hogy a vers építkezik. Példát mondok: Ki viszi át a Szerelmet című versemet először 1954-ben próbáltam megírni, nem sikerült. Csak később, talán három év múlva volt olyan, hogy versnek nevezhettem. De később ezen is javítottam.(A vers sokszor félkész gyártmányokból áll össze. A jegyzetfüzetét a költő, én legalábbis, tele szoktam írni ilyen versrészletekkel, sorokkal, szavakkal. Így épülhet a vers.) Van úgy, hogy azonnal megírom. Főleg fiatalkoromban írtam így. Nemigen javítottam, gondolván, ez a szűz verstem, nem nyúlok hozzá. Rosszul gondoltam. Később megtudtam, Vörösmarty is javított, és milyen jól. A cenzor kedvéért A vén cigányon is, mert kifogásolta, Krisztus megfordul a koporsóban. Ebből a kifogásolt sorból lett ez a gyönyörűség: „Isten sírja reszket a szent honban”.

K.I.: Ki viszi át a Szerelmet című versedet tudod kívülről!

N.L.: Létem ha végleg lemerült
ki imád tücsök- hegedűt!
Lángot ki lehel deres ágra!
Ki feszül föl a szívárványra!
Lágy hantú mezővé a szikla-
csipőket ki öleli sírva!
Ki becéz falban megeredt
hajakat, verőereket!
S dúlt hiteknek kicsoda állít
káromkodásból katedrális!
Létem, ha végleg lemerült,
ki retenti a keselyűt!
S ki viszi át fogában tartva
a Szerelmet a túlsó partra!

K.I.: Kik hatottak, költők legerősebben költészetedre!

N.L.: Fiatalkoromban József Attila. Verseit olvasva határoztam el, hogy komolyan foglalkozom írással. Majd Csokonai Vitéz Mihály, a 48-as időkben. Később Ady Endre. Mikor pedig tagoló és időmértékes verset próbáltam párosítani: Berzsenyi Dániel, Vörösmarty Mihály. Aztán a külföldiek, hiszen közülük fordítottam is, Whitman, Apollinaire, Alekszandr Blok. De említettem a Bibliát is, mellette Majakovszkijt, Jeszenyint. Mostanában még inkább figyelem a világköltészetet. Én tudok tanulni mindenkitől, még egy ellentétes irányzattól is. Szeretem a bátor költőket mindenféle értelemben. Sokszor olyan helyzetben vagyok, szükségem van a bátortásra. Őseimet is ezért olvasom.

K.I.: Milyeneket szoktál álmodni?

N.L.: Különféle különös dolgokat álmodok, hiszen az álom maga is különösség. Vannak szép, csúnya, rossz álmaim. Sokszor álmodtam már nagy és piszkos vízzel, zúg el alattam, csak egy kis ágacska tudok kapaszkodni. Álmodok szépet is. Tíz évvel ezelőtt álmodtam egy nagy, bársonyos dombot. Barátommal, Vigh Tamás szobrással csúszkáltunk lefele... Többször megismételtük, igen vidámak voltunk. Legszebb álmom a repülés, már gyerekkoromban is repültem sokat. Különös módon nem úgy, ahogy általában a többi ember, hogy úszva repül. Én állok a földön, a könyökömet oldalra szorítom, öklömet jól szorítom, erősen bezárom, sóhajtok, erőt veszek és szállok fölfelé, függőlegesen. Nagyon magasra szoktam szállni, ilyenkor látom az egész földet talán. Sok mindent látok, és úgy ereszkedek lefelé, hogy eleresztem az erőt és újra leszállok a földre. De néha még padláson is szoktam repülni, ezek már nem olyan jó álmok. Érdekes, amint mondtam, hogy én függőlegesen repülök. Gondolkodtam rajta, hogy miért, talán azért, mert én nem tudok úszni. Víziszonyom van. Kiskoromban a legények bele nyomtak a vízbe, sokáig benne tartottak, majdnem megfulladtam. Anyám mondta is, hogy ne menjek a vízre, mert a Kis Mariska, a jósnő, azt hiszem Kütyü Mariskának nevezték, az megjósolta, hogy én befulladok a vízbe. Néha fejmosáskor is szinte fuldoklok, nem kapok levegőt.

(folytatjuk a következő számban)

Polányi Éva

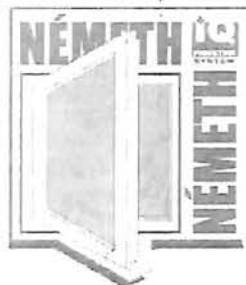
Izges Izgek

Február

Kelgombóclevés

Egy közepes fej kelkáposztát cikkekre vágunk, 1 liter vízben egy fej vöröshagymával és kevés sóval feltesszük főni. Amikor megpuhult, a levét leszűrjük. A kelt és a hagymát villával összetörjük és összedolgozzuk egy tojással és egy evőkanál zsemlemorzsával és egy kevés örölt köménnyel, hogy gombócokat tudjunk formázni belőle. A kel levét megpaprikázott rántással besűrítjük, beleteszünk egy erőleveskockát, és belefőzzük a kelmasszából formázott gombócokat. Miután a leves színére jöttek a gombócok, még kb. 5 percig forraljuk.

Seidl Ambrus

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

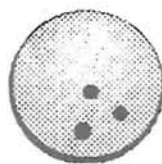
Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Fényképalbum

Az első endrődi anyakönyv
Egybekelték - 1733

Annus Domini M. DC. LXXIII. d. 1733

Fel- Munkil.	Nomina et Cognomina	Nomina et Seta	Locus Coplata.
15. Feb.	Stephanus Galog cum Karia Judák	Joannes Kukla. et Mihail Fmas.	Gyula.
15. Feb.	Stephanus Galog cum Helena Horvath.	Joannes Horvath. et Joannes Jepsel.	Gyula.
28. Junij	Stephanus Horvath. cum Karia Judák.	Joannes Horvath. et Jozsef Kupus.	Endröd.
22. Junij	Stephanus Horvath. cum Karia Judák.	Stephanus Sambor. et Jozsef Horvath.	Endröd.
Annus Domini M. DC. LXXIII. d. 1733			
8. Feb.	Mihail Szabo. cum Karia Judák.	Joannes Kukla. et Joannes Lupa.	Endröd.
21. Feb.	Joannes Kupus. cum Karia Judák.	Joannes Szabon. et Jozsef Horvath.	Endröd.
25. Feb.	Joannes Jepsel. cum Karia Judák.	J. J. Joannes Horvath. et J. J. Joannes Horvath.	Endröd.
7. Mar.	Joannes Galog cum Karia Judák.	Joannes Horvath. et Samuel Lupa.	Gyula.
12. Julij	Jozsef Horvath. cum Karia Judák.	Joannes Horvath. et Mihail Horvath.	Endröd.
21. Junij	Joannes Kupus. cum Karia Judák.	Joannes Lupa. et Joannes Kukla.	Endröd.

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Gulács Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BOCSKAI ISTVÁNNÉ KÖLES ILONA REGINA, volt Endrőd, Szabadság u. 33. szám alatti lakos életének 98. évében december 16-án Budapesten elhunyt. A kelenföldi temetőben helyezték örök nyugalomra. Gyászolják a családja és a rokonság

GYURICZA LAJOS, aki Endrődön élt, 82 évesen rövid súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: fiai, menyeyei, unokái, dédunokái.

kái.

HEGEDŰS IMRE, aki Endrődön a Rózsakert Otthonban élt, 95 évesen váratlanul elhunyt. Gyászolják: a rokonok

HOROK PÉTER, aki Endrődön élt, január 3-án 90 éves korában rövid, súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: felesége, fiai és családjaik

ÖZV. HUNYA LÁSZLÓNÉ TÓTH JOZSEFA, volt endrődi lakos, január 6-án Budapesten 77 éves korában rövid betegség után elhunyt. Gyászolják: leánya és a rokonság

ÖZV. IVÁNYI JÓZSEFNÉ TÍMÁR MÁRIA MAGDOLNA, aki Endrődön élt, január 13-án 82 évesen elhunyt. Gyászolják: testvére és családja

ÖZV. JAKUS MIHÁLYNÉ MÉSZÁROS FRANCISKA, aki Endrődön élt, december 29-én 94 évesen rövid betegség után elhunyt. Gyászolják: leánya és családja

SZÉPVÖLGYI SÁNDOR, aki Endrődön a Décsi utcában élt, hosszú súlyos betegség után 57 éves korában elhunyt. Gyászolják: édesanyja, testvére és családjai

SZMOLA LAJOS, aki Hunya, Óvoda u 5. sz. alatt élt, 82 éves korában megtért teremtőjéhez. Gyászolják: gyermekei, unokái, testvérei és a rokonság

ÖZV. TÍMÁR MIKLÓSNÉ BULA JULIANNA, aki Endrődön élt, életének 85. évében rövid betegség után elhunyt. Gyászolják: a családja

ÖZV. TÍMÁR VINCÉNÉ SZUROVECZ KATALIN, volt endrődi lakos december 27-én 77 éves korában Dévaványán váratlanul elhunyt. Gyászolják: leánya és családja és a rokonság

nul elhunyt. Gyászolják: leánya és családja és a rokonság

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

**METÁL STOP
KERÉKPÁR ÉS
SZERELVÉNY ÜZLET**

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelreható! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

**deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók,
szegőlécek, gerendák, lambéria**

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

GAZDAKALENDÁRIUM

Információ gazdálkodóknak

Gazdahírek

2008. január elsejétől Gyomaendrőd és Hunya csatlakozott a szarvasi kistérséghez, ezért a falugazdász körzet is ehhez igazodott. A hivatali munka keddtől péntekig a gyomai Vállalkozók Házában folyik, hétfőn pedig Hunyán van ügyfélfogadás. A térségváltás miatt több idő jut a gyomaendrődi termelők ügyeinek intézésére.

Jelenleg intézhető ügyek a falugazdásznál:

- östermelői igazolvány kiváltása, érvényesítése, visszavonása
- gázolaj jövedéki adó igazolásának kiadása
- az aktuális rendeletekről az internet segítségével tájékoztatást nyújtunk az érdeklődő ügyfeleknek. A rendeletekkel kapcsolatos nyomtatványok kérés alapján átadásra kerülnek az ügyfél részére
- egyéb formanyomtatványok beszerzése (regisztrációhoz, adatmódosításhoz, stb.)

Az östermelői igazolvány érvényesítéséhez nyomtatványokat adunk. Ezeket az ügyfeleknek ki kell tölteni, miután visszahozzák, megújítjuk a 2008-as évre. Az igazolványok érvényesítésének időtartama 20-30 perc személyenként. Ezért sajnós a várakozási idő hosszabb lesz, emiatt türelmüket kérjük az ügyfeleknek.

A gázolaj jövedéki adó igazolásához szükséges a 2007 év végi vagy 2008 évi földhasználati lap eredeti példánya, a G számlajegyzék másolata, valamint a falugazdász igazolás iktatott példánya.

A területalapú támogatások kifizetése folyamatos, december 21-én kezdődött a kiutalásuk. Ekkor az uniós részt fizették ki, az MVH január végétől várhatóan a nemzeti részt is elkezdte kifizetni.

Az MVH Hivatal a kifizetést június 30-ig fogja befejezni, ez a végső határidő.

Az östermelői igazolványokkal kapcsolatosan a 2008-as évben sok ügyfél érdeklődött, mert adószámot kellett váltaniuk. Az adószám kiváltásával kapcsolatosan a rendelkezésünkre álló információk alapján segítséget nyújtottunk a termelőknek. Január 15-ig sokan igényeltek adószámot. Ezek után felgyorsult az östermelői igazolványok érvényesítése, és beindult az új igazolványok kiadása.

Időjárás:

Az elmúlt hónapban száraz, hideg idő volt, a csapadék mennyisége Gyomaendrőd térségében 15 mm körülire tehető. A földek felső rétege a kötöttebb helyeken az őszi, nagyobb mennyiségű esőtől, hótól erősen telített. 20-70m² körüli vízállások jelentkeztek a laposabb területeken.

Növénytermesztés:

Jelenleg az őszi vetések nem károsodtak sem a hidegtől, sem a belvitztől. De kisebb vízfoltok alatt kipusztulhatott a növényzet. Számottevő veszteséget azonban nem okozott. A kései, novemberi, decemberi vetések állapota még nem megállapítható. Az őszi szántások a fagyos időszakban befejeződtek.

Termények ára:

A búza jelenlegi ára 6200 Ft/q körül mozog. Készlet nincs, de kereslet lenne rá. A kukoricából még vannak készletek, az ára 5300 Ft/q körül van. A napraforgó esetén az ár 10000-10500 Ft/q, készletek ebből sincsenek már.

Állattenyésztés:

A vágósertés felvásárlási ára jelenleg a kissúlyúakból 240 Ft/kg, a nagysúlyúakból 195 Ft/kg. A hizott bika és az üsző ára 400 Ft/kg. „Továbbra sem ez a legnagyobb hasznot hozó ágazat.”

Gyomaendrőd, 2008. január 17.

Vincze Tamás

ROCKDISZNÓTOR A BOWLINGON

Január 19-én a Bowling étterem udvarán Németh Dezső meghívására - immár negyedik alkalommal - jól ismert zenészek és családtagjaik hagyománytisztelő disznótoros résztvevői voltak. A 250 kilós ártány végzetét Gellai Elek böllér szaktudása mellett (Szigeti Ferenc Karthago, Csipa Hooligans, D. Nagy Lajos Biki-ni, Charlie...) munkatársakkal alakították át hozzáértő közönség szeme láttára mindenféle jóvá, amit a nap folyamán öröme mellett fogyasztottak el.

Pelyva Miklós

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Februári ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok, zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- tavaszi lemosó vegyszerek, műtrágyák
- műanyag kukák, kannák, hordók
- balták, fejszék, fűrészek
- láncfűrészek, barkácsgépek
- esőruhák, gumicsizmák, védőcipők, kesztyűk
- hőszigetelő, olajradiátorok, kályhák
- üstök, üstházak, konyai eszközök
- zárok, lakatok, szegek, csavarok
- festékek, hígítók, ecetek, fóliák
- alu létrák, ruhaszárítók

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com